KUL ve AİLE
NSİKLOPEDİSİ
cukların aklına gelecek her suale cevab veren bir eserdir.
r okul ve her evin kitab dolabında bulunmalıdır.
Nefis cildli 250 kuruştur.
AHMED HALİD KİTABEVİ

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

17 nci yıl sayı: 5946

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Cuma 28 Şubat 1941

DOSTOYEVSKİ'nin
KARAMAZOF KARDEŞLER
İsimli, bütün dünyaca tanınmış romanı
HAKKI SÜHA GEZGİN
tarafından tercüme edilmiştir.
İki büyük cild 2 liradır.
AHMED HALİD KİTABEVİ

Millî Şef M. Edeni Kabul Etti

Çankaya mülâkatı

İki saat sürdü, General Dill'le İngiliz sefiri ve Hariciye Vekilimiz hazır bulundu

Başvekilimiz dün misafirlere bir öğle ziyafeti verdi

İngiliz heyetinin Başvekilimizle ilk telâkileri

Dost İngiliz heyeti, Ebedî Şefimizin manevî huzurunda

Misafirler Millî Şefin huzurunda

Ankara 27 (a.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün saat 18,30 da Çankayadaki köşklerinde Büyük Britanya Hariciye Nazırı Anthony Eden, refakatinde Büyük Britanya İmparatorluğu Genel Kurmay Başkanı General Sir John Dill ve Büyük Britanyanın Ankara büyük elçisi Sir Hugh Knatchbull Hugessen olduğu halde kabul buyurmuşlardır. İki saat devam eden bu mülâkatta Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu hazır bulunmuştur.

Meis adasının mühim rolü

Arkadaşımız Abidin Daverin bizi çok alâkalandıran bu mevzua dair yazısını ikinci sahifemizde okuyunuz.

İngiliz sefiresi

Dün Ankarada misafirlerimiz şerefine bir akşam ziyafeti tertib etti

Ankara 27 (a.a.) — Şehrimizde bulunmakta olan Büyük Britanya Hariciye Nazırı Anthony Eden ile İmparatorluk Genelkurmay Başkanı General Sir John Dill şerefine bugün Başvekil Doktor Refik Saydam tarafından Ankara-Palasta bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Ladi K. Hugessen'in ziyafeti

Ankara 27 (a.a.) — İngiliz büyük elçisi ve Lady Knatchbull-Hugessen bu akşam büyük elçilik binasında İngiliz Hariciye Nazırı Eden ve İmparatorluk Genelkurmay Başkanı Sir John Dill şerefine bir ziyafet vermiştir.

Aziz misafirimiz M. Eden, Riyaseticumhur köşkünde defteri imzalıyor

Times'in kanaati

«Türklerin Bulgaristanda bir askerî hareket yapmaları muhtemel değildir»

Londra 27 (a.a.) — Times gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor:

«Eden'le General Sir John Dill Türk hükûmet ve Genelkurmayı ile birlikte bu mıntakaya aid bütün sevkülceyş meselelerini tetkik edeceklerdir. Alman - ları karşılamak için Türklerin Bulgaristan içinde askerî bir hareket yapmalarına ihtimal olmadığı çoktanberi belli olmuştur. Türk ordusunun büyük bir kıymeti vardır. Fakat sevkülceyş ve teçhizat meseleleri bakımından şimal hududunda bir ileri hareketine teşebbüs edilmektense hadiseleri beklemek suretile müttefiklerin davasına daha iyi hizmet edileceği anlaşılmaktadır. Türklerin emniyetlerini korumak ve müttefiklerine karşı taahhüdlerini ifa etmek için başka vasıtaları da vardır.»

Londra 27 (a.a.) — Daily Telegraph gazetesinin diplomatik muhabiri yazıyor:

«Hariciye Nazırı Eden'le Sir John Dill'in Ankarayı ziyareti hiç kimseyi hayrete düşürmiyecektir. Bununla beraber yapılacak konuşmaların mahiyeti hakkında birşey söylenemiyeceği ve tahmin edilemiyeceği de aşikârdır. Tunanın şimal kıyısında nazi ordusu nehri geçer ve Almanların ilerlemesi bir işgalden farksız olursa Sofyadaki İngiliz elçisi Bulgaristanı terkedecek, Londradaki Bulgar elçisi de pasaportunu alacaktır Bu takdirde Bulgaristan düşman işgali altına girmiş bir toprak olarak ilân edilecek ve derhal bazı diplomatik ve askerî tedbirler alınacaktır. Bulgaristan ve Rumanyada da gittikçe artan bir merakla bu tedbirlerin mahiyetinin ne olabileceği sorulmaktadır.

[Arkası sahife 5, sütun 4 te]

Cenubî Somalide tutunamıyan İtalyan kıtaatı

Binlerce asker harbetmiyerek teslim oluyor

Keren cephesinde Kelemit te alındı, Trablusta Alman müfrezesi tardedildi

Kahire 27 (a.a.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Trablusta: Motörlü kuvvetlerimizin ileri unsurları Ageilanın garbında Alman olduğu zannedilen zırhlı savaş arabalarından mürekkeb bir keşif cüzütamına tesadüf etmiş ve tardeylemiştir.

Eritrede: Kuvvetlerimiz Keren civarında düşmanın kuvayi külliyesini durdurmağa devam ederken Cub-Cubun cenubuna doğru ilerliyen kolumuz yeni terakkiler kaydeylemiştir.

Somalide: Garbî Afrika kuvvetlerinin Cuba nehri hattından itibaren Mogadiscionun işgaline kadar şiddetli ve seri hareketi düşman kuvvetlerinin maneviyatını tamamile bozmuştur. Bu mın-

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

İngiliz hava kuvvetleri

Almanyaya, çok şiddetli akınlara başladılar

Büyük bir gündüz akını da yapılarak Calais ağır surette bombalandı

Londra 27 (a.a.) — İngiliz Hava Nezaretinin tebliği:

İngiliz bombardıman tayyareleri dün gece Cologne'daki sınaî hedeflere karşı şiddetli ve muvaffakiyetli bir hücum yapmışlardır.

Hedefler üzerine büyük çapta bir çok infilâklı ve yangın bombaları atılmıştır. Rhin nehrinin iki sahilinde bulunan hedeflere isabetler vuku bulmuş ve müteaddid büyük yangınlar çıktığı görülmüştür.

Dün gece sahil muhafaza teşkilâtına mensub tayyareler ve bombardıman tayyareleri düşman işgali altında bulunan sahillerde limanlara hücum etmişlerdir.

Boulogne.da ve Flessingue'de doklar mıntakasında yangınlar çıkmıştır. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden dördü ve dünkü keşif harekâtına işti-

[Arkası sahife 5. sütun 3 te]

Napoli'de 200 bin kişilik Alman ordusu

Trablus ve Tunusa gitmek üzere hazırlanmış

Almanya, bu harekâtı Nil ordusunun Balkanlara gelmesine mani olmak için yapacakmış

Napolide 200 bin Alman var

Londra 27 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Daily Herald gazetesinin İtalyan hududundaki muhabirine göre, Roma faşistleri Almanların yalnız Trablusa çıkmak için değil fakat Bizerte limanını işgal için de tahşidat yaptıklarını söylemektedirler.

İtalyadan gelen bir yolcu, ekserisi zırhlı kuvvetler olmak üzere, 200.000 Alman askerinin Napoli civarında toplanmış olduğunu söylemiştir.

Nil ordusu yeniden hazırlandı

Kahire 27 (a.a.) — İtalyanların şarkî Afrikada uğradıkları hezimetler Mısır-

[Arkası sahife 5, sütun 4 te]

İngiliz askerî heyeti Mareşalımızla bir arada

Yeni Amerikan zırhlıları hizmete giriyor

Ordu ve donanma için yeniden bir buçuk milyar tahsisat ayrıldı

Vaşington 27 (a.a.) — North Carolina zırhlısının 11 nisanda hizmete gireceğini ve temmuzda da Amerika donanmasına iltihak etmiş bulunacağını bildiren Bahriye Müsteşarı demiştir ki:

«— İnşası bitmek üzere olan Vaşington zırhlısı da 15 mayısta hizmete girecektir. Bu zırhlılar, 1942 de inşaatı bitecek olan diğer Massuchuset, İndiana ve Alabama zırhlıları serisindendir ve 35.000 tonilâtoluktur.»

Gazetelerin yazdığına göre, bu zırhlıların 16 pusluk 9 topu, çok kuvvetli hava dafi bataryaları, yanlarında da

[Arkası sahife 5 sütun 3 te]

Bulgaristanın işğali için

Almanlar bütün hazırlıkları bitirmişler

Muhalifler, Krala gönderdikleri bir mektubla memleketin harb harici kalmasını istediler

Londra 27 (a.a.) — Times gazetesinin Sofyadaki muhabiri bildiriyor:

Çankof hariç olmak üzere parlamentonun bütün muhalif azaları Kral Boris'e bir mektub göndermişlerdir. Mektubda Kralın dış siyasetine hücum edilmemekle beraber Bulgar milletinin yabancıların Bulgar topraklarını işgal etmesine muhalif olduğu ve dışarıdan yapılacak bir tazyika boyun eğmeden

[Arkası sahife 5 sütun 1 de]

M. Eden, tezahürat yapan Ankara halkını selâmlıyor

...manya Bulgaristan

...tanlar cephesini ne açanın, ...ê ne de açacak olanın İngil... olmadığı çok açık olarak ...meydandadır. Arnavudluk- İtalya taarruza geçmiş ve ...en bir Balkanlar meselesi ...tmıştı. Şimdi Almanyanın ...aristan üzerinden -bu hür müstakil memleketi hiçe ...rak- tecavüze geçmesi ih... li, kendisinde Balkanlar ...esini tam açacak bir hare... tehlikesi taşımaktadır. Bu iş... mes'uliyeti çok ağır ola... ...ı kayıd ile iktifa ediyoruz.

...ir taraftan Almanyanın Ru... manyadaki tahşidatından do... ...gan vaziyetler en hâd ...ne varırken diğer taraftan ya... ve hatta tam resmî Alman ...arının Bulgaristana Alman as... ...irdiğine veya gireceğine da... haberleri kat'iyetle tekzib et... ...örülüyor. Berlinde Bulgaristanın ...a ile dost bir devlet olduğu ve ...aca bu dostluğun ihlâli asla va... ...madığı ifade olunmuş ve hatta ...dan içinden Alman askerlerinin ...esi bahis mevzuu bile olmadığı ...acağı tasrih edilerek bütün bu ... bir kere daha düşman propa... ...a atfolunmuştur.

...renin Rumanyadaki Alman ...le takib olunan maksad üze... ...kanaati ise an'anesile malûmdur: ...anı çiğneyip geçmek suretile ...ara girmek ve buralara da ta... ...eylemek. Rumanyadaki Alman ...inin tecemmü noktalarile hazır... ...leri de filhakika bu hükümleri ...alacak mahiyettedir.

Almanyanın Rumanyadaki tah... Balkanlara müteveccih olarak ...tiği maksad yalnız dünden bu ...ünakaşa edilen bir mevzu de... ...ırkaç aydanberi Almanyanın da... ...esile ile dermeyan ettiği muhtelif ...vardır, ki bazılarını burada zik... ...iriz:

Almanyanın Balkanlara inmek ve ... karıştırmak maksadı yoktur. ...a bilâkis Balkanlarda sükûnun ...kalmasını istiyor. Balkanları ...arak Almanya aleyhinde kullan... ...iyen İngilteredir.

...talya ile Yunanistan arasında ...den mücadeleden Almanyanın ...yoktu. İtalya burada kendisine ... bir harb bölgesinde müstakillen ...etmiş olmakla beraber Alman... ...azarında hâdise harbin umumî ...e müessir olmıyan teferruat ka... ...dir.

Olmaya ki İngiltere Yunan... ...harbini vesile ittihaz ederek ...arda, meselâ Selânikte bir cephe ...tmek için asker getirmeğe kal... Bu takdirde Almanyanın derhal ...e geçerek Balkanlar üzerinden ...si zarurî olur.

Almanya Yunanistanla İtalya ...aki ihtilâfın sulhan hallini arzu ...öyle bir sulh askerî bir Alman ...lesi olmaksızın dahi yapılabilir. ...ğer Almanlar Balkanlar üzerin... ...aret askerî hareket icrasında lüzum ...yan - Yunan harbini tasfiye et... ...n vaki olacaktır. Bu maksadla ...k ileri harekette Bulgaristan ...iyasî, ne askerî hiç bir vaziyetini ...niyerek bu memleketi olduğu ...ndi huzur ve sükûnu içinde bı... ...ve kendi işlerile meşgul görmek ...anın en başlı emelidir.

...n kaynaklarından muhtelif ta... ...azılan fikirler arasındaki tezad... ...ibet dikkat olunacaktır. Bütün ...ilâve edilecek bir sonuncu fikir ...r:

...ngi istikamette olursa olsun Al... ...n asıl hedefi İngiltereyi vur...

...anyanın maksadı bundan ibaret ...e bu devletin İngiltereyi vuracak ...e başka memleketleri çiğneyip ...n ve manen tahrib etmesine ce... ...r mıdır? İşte mesele buradadır ... ki Rumanya şimdi içinde kıv... ...elim vaziyete kendi isteğile düş... Hususile Rumanya misalini

YUNUS NADİ

[Arkası sahife 5 sütun 5 te]

Askerî musahabe

Meis adasının rolü

İtalyanlar, Anadolu sahiline yapışık gibi olan bu adayı ellerinde bulundurmakla onu Türk topraklarına yapmayı düşündükleri bir ihrac hareketinde basamak gibi kullanmak emelinde idiler

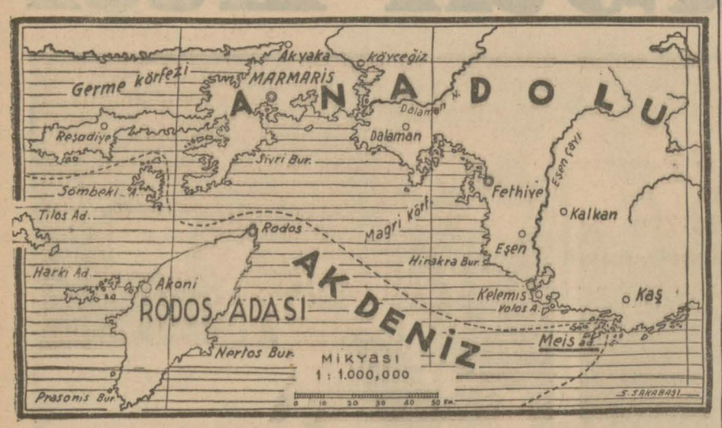

Anadolu karasularında Meisin mevkiini ve Türk vatanile yakın münasebet derecesini gösterir harita

Yazan: Abidin Daver

Meis yahud Kastellorizo denilen küçücük ada, 25 şubatta İngilizler tarafından işgal edildi. Bu hâdiseyi haber veren İngiliz resmî tebliği, adada, bir İtalyan deniz tayyare üssü olduğunu bildirmektedir. Bu ada, Türk karasularının içinde ve karşısındaki Türk sahillerinin burnunun dibindedir ve coğrafi vaziyeti icabı, yüzde yüz değil; yüzde bin Anadoluya tâbidir. Bu bakımdan Türkiyenin öz malı olmak lâzım gelir. Fakat, İtalya, bilhassa Sinyor Mussolini'nin cihangir olmak sevdasına kapılmış bulunan karagömlekli faşist İtalyası, bu adayı sahibine iade etmemek için, büyük ve o nispette de şüpheli bir inad ve ısrar göstermiştir.

İşte bu inad ve ısrardır ki Türkiyede, faşist İtalyanın kötü niyetler beslediğine dair pek haklı şüpheler uyandırmıştır. Çünkü, bu küçük adanın Antalya kıyılarına yapılacak bir ihrac için, basamak teşkil etmekten başka hiç bir kıymeti yoktu. İtalyanlar, adayı Türk topraklarında elde etmeği düşündükleri köprübaşı mevziine iskele olarak kullanmak için, istiyorlardı; fakat böyle bir harekete kalkıştıkları zaman, başlarına geleceği bilmiyorlardı.

Bugün adanın müttefiklerimiz İngilizler tarafından işgal edilmiş olmasına rağmen, fazla tafsilâta girişmeden şunu söyliyelim ki eğer, İtalyanlar Meis'i bir basamak gibi kullanıp da Antalya sahiline çıkmağa kalkışsalardı, 1911 de Trablusgarbla Bingaziye taarruz ettikleri zaman, rasladıkları mukavemetin bir kaç yüz misli şiddetlisini bulacaklar ve denize dökülüveceklerdi. Biz, Meisin İtalyanın eline geçtiği günlerdenberi böyle bir hareketi bekleyip durduk amma İtalyanlar, şükretsinler ki böyle bir maceraya teşebbüs etmediler.

Bu satırları yazdığımız saate kadar Meisin İngilizler tarafından işgaline dair tafsilât gelmediği için, adanın bir muharebe neticesinde mi, yoksa mukavemetsiz mi zaptedildiğini bilmiyoruz. Her iki şekilde de İtalyanların mutadları veçhile burada da dokunmadan yıkıldıkları anlaşılıyor.

***

Meis yahud Kastellorizo adası hakkında, biraz malûmat vermeği faydalı buluyoruz. Rodos limanından 68 mil mesafede bulunan bu adaya eski Türk denizcileri «Kızıl kale» derlerdi. Muhtelif devirlerde adaya hâkim olan Cenevizlilerle Maltızlar, buraya Kastel Rosso adını vermişler, Yunanlılar da, bu ismi tahrif ederek Kastellorizo şekline sokmuşlardır. Adaya «Kızıl kale» denilmesinin sebebi, Karaman sahiline hemen bitişik gibi olan adayı teşkil eden sarp ve dik kireç taşı yarları arasında aşı boyası cinsinden kırmızı bir nebatın yetişmesinden ileri gelmektedir. Bu kırmızı maddenin kokusu bütün kayaları kaplar.

Adanın Türk hakimiyetine geçmeden adı Meciste ve muharref olarak Meis idi. Muhiti 15 mildir. Poyraz istikametindeki limanı iyidir. Balıkçılıkla geçinen yedi bin kadar nüfusu vardır. Adanın arazisi dağlık ve kayalık olduğu ve akar suyu da bulunmadığı için ziraate müsaid değildir.

Piri Reisin Kitabülbahriyesinde şu izahat vardır:

«Denizden varırken ol adanın alâmeti budurkim, mezbur adanın karşısında Anadolu kenarları ulu dağlardır. Ol dağların altında, Misi adası iki çatal, hem kızıla mail dağdır ve ol dağın her tarafı yalım kayalardır. Mezkûr adanın bir kalesi vardı. Rodos fetholuncak mezkûr kalenin kâfiri Kıbrıs adasına kaçtılar. Şimdiki halde harabdır. Hisar önünde kızıl tuzla vardır. Ol tuzlanın yanında hüdaî (tabiî) liman vardır ve gayet hub limandır. Büyük parçalar girer, zira derindir ve hisara karşı denizden yaturlarsa her yeri yataktır.»

Piri Reisin kitabının diğer bir nüshasında da fazla olarak şu malûmat vardır:

«Bir kâfir kadirga ile denizde haramilik edermiş. Ol kâfir mezbur adayı frengistanda bir kiliseye vakfeylemiş, henüz ol ada frengistanın vakfıdır. Şam karşısından nekadar kâfir haramisi gelürse zikrolan adadan kılavuz ve zahire alurlar. Mezbur adanın Anadolu tarafında, önünde ve yanında olan büyük ve küçük cümle çalusu (çalısı) kara adalardır. Hem kenarları gayet derindir.»

Ada Türkler tarafından zaptedilmeden evvel kalesi mamur ve hasılatı Aziz Yahya kilisesine vakfedilmiş iken Rodosun sukutile beraber Meis de düşmüş, ahalisi kaçmış, harab olmuştur. Fakat, Anadolu sahiline yakın olduğu için, kendini çabuk toplayarak tekrar şenlenmeğe başlamıştır. İki eski hisar kasabaya, limana ve dış limana hâkimdir. Adanın deniz seviyesinden sekiz yüz kadem yüksek olan zirvesinde bir müstahkem mevki harabesi bulunmaktadır ki teshiri imkânsız görünür.

Bu malûmatı merhum Ali Haydar Emirin bir eserinden aldım. Kıymetli deniz tarihçimiz, eserinde «Şarktan mektublar: 1828) unvanlı bir eserden Meis adası hakkındaki aşağıdaki tafsilâtı da ilâve ediyor:

«Strabo tarafından Sisene, Pellini tarafından Ruce, Batlamyus tarafından da Meciste denilen adanın bu, olması muhtemeldir. Sahile çıktık. Sefil bir kahvehaneye gittik. Bize ev sahibi vazifesini gören meyhanecinin keklik ve pilâvdan ibaret yemeğizimi hazırladığı müddet zarfında kasabayı tetkik ettik. Kasaba tahminen 500 evden mürekkebdi. Bunlar arasında fakrü zaruret izleri sezilmiyen hiçbir ev görmedik. Hatta bazıları tamamile harab ve boştu. Adanın son ahalisi ağanın zulüm ve irtikâbından kurtulmak için Antalya ve Karaman sahilinin diğer şehirlerine kaçmışlardı. Geriye kalan pek az kimseler de Suriye ve Mısır sahillerinde işleyen gemilere kılavuzluk veya karşı sahillerin ormanlarında odunculuk etmek, Siklad adalarından şarab ve Antalyadan zahire getirerek bunları arasıra limana uğrayan gemicilere satmak suretile ancak geçinebiliyorlardı. Ada parlak ve kilsî bir toprakla örtülüdür; fakat meyva,ot ve mahsul yetiştirmeğe müsaid değildir. Hatta yerliler içecekleri suyu bile kış yağmurlarının doldurduğu sarnıclardan ve yakın sahillerde mevcud kuyulardan tedarik ederler. Ticaretleri yoktur. Gerçi Yunan inkılâbından evvel Hidra ve Speçya adalarile ufak mikyasta bir gemi kerestesi ticareti yapıyorlarmış ise de, sonraları bu da Türk hükûmeti tarafından menedilmiştir. Yarın zirvesinde ve deniz sathından yüzlerce kadem irtifada vaktile Cenevizliler tarafından bina edilmiş bir kale harabesi vardır. Eski malzeme ile yapılmış olan bu kalenin teçhiz ve tahkimi gayrikabildir. Aşağıda ve burunun karşısında kâin küçük bir tabya Kastellorizo kalesini ikmal eder. Lâkin 1770 senesinde mevkii zapt ve istihkâmları tahrib eden Rusların eski kale duvarlarında açmış oldukları rahneler hâlâ kapatılamamıştır.»

Sir K. Fellow'un 1838 de bu ada için «sahilde fevkalâde haizi ehemmiyet bir noktadır.» demiş olduğunu Alexandre Findley söylüyor. Bu cümle İtalyanların Meisi bize ne sebebden terke razı olmadıkları hususunu tenvir edebilir.

***

Yukarıdaki tafsilât gösteriyor ki Meis adası hiçbir kıymeti olmıyan çorak ve kurak bir kayalıktan ibarettir. Onun İtalyanlar tarafından bu kadar inad ve ısrarla muhafaza edilmek istenilmesi, Yukarıda da söylediğimiz gibi, sırf, Anadolu sahillerine yapılacak bir ihrac bakımından haiz olduğu askerî ve sevkülceyşî ehemmiyetten dolayı idi. Yani, İtalyanların Türk topraklarında gözü vardı. İngilizler tarafından işgal edilmiş olan adanın, harbin sonundaki tasfiyede, asıl sahibine iade edileceği tabiidir. Meis'in zaptını Onikiadanın işgaline başlangıc addederek memnuniyetle karşılarız.

ABİDİN DAVER

Yarın

Leon Troçki

- W. Churchill'in -

Meşhur Rus ihtilâlcisine dair yazısını yarınki sayımızda okuyunuz.

Teessür uyandıran neşriyat

Üniversite talebesinin vaziyeti hakkında Rektör izahat veriyor

Son günlerde bazı gazeteler medreselerde oturan talebelerin hayatını gösteren muhtelif yazılar ve resimler neşretmişlerdir. Bu neşriyat Üniversite muhitinde teessürle karşılanmıştır. Rektör Cemil Bilsel, kendisile görüşen bir muharririmize, fakir Üniversite talebelerinin himaye işi ve bu hususta yapılacak esaslı teşebbüsler hakkında şu izahatı vermiştir:

«— Fatihteki medreselerde bazı Üniversitelilerin günlük hayatını tasvir eden gazetelerdeki yazıları teessürle okudum. Üniversitenin 8000 talebesi vardır. Bu miktar talebe içinde sekizinin bile fakrinden ve zaruretinden şikâyet edecek ve herhangi bir kimseye el uzatacak seviyede olmadığına eminim. Fakirlik ayıb değildir; fakirlikten şikâyet etmek ayıbdır. Bürs almak için pek iyi derecede olan talebe içinde izzeti nefsi, bunu almağa müsaid olmıyanları gördüm ve kendilerine: «Hayata atıldıktan sonra bunları taviz edersiniz. İleride okuyacak arkadaşlarınız için yardım etmek üzere size bir çesid ödünç veriyoruz.» dedim. Türk Üniversitelisinin izzeti nefsi bu kadar yüksektir. Her birimiz tahsil hayatında zaruret geçirmişizdir. Talebemizin beşte dördü meccanî okumaktadır. 2500 talebemiz milletin parası ile yurdlarda, Askerî Tıbbiye ve Yüksek Öğretmen okulunda okutulmaktadır. Her fakir talebe bunlara girebilir. Talebe yurdu açıldığı zamanda dahi buraya giremiyecekler ve çalışacaklardır. Üniversite, talebe için 52 bürs sahibidir. Bunu, pek iyi çalışan fakir talebeye veririz. Gene fakir talebeye kitab yardımı da yapılmaktadır.

Medreselere gelince, Vali ve Belediye Reisimizin iki ay evvel, buranın tamiri ve elektrikle tenviri için karar aldığı malûmdur. Şimdi talebemiz arasında bir anket açıyoruz. Her birinin içtimaî vaziyeti tespit edildikten sonra neticeye göre esaslı tedbirler alınacaktır.»

Zabıta vak'aları

Galata Medrese sokak 18 numarada oturan Ali, Tophanede Kasablar sokağında ahçı Ahmedin dükkânında yediği balıktan zehirlenmiş, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Hasköy caddesi 73 numarada oturan Cemal, Hasköy iskelesinden ot balyası taşırken ayağı kayarak düşmüş ve ot balyası altında kalmak suretile yaralanmıştır. Cemal, kazayı müteakib Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Şişli Eşrefefendi sokağında 103 numaralı evin tamiri işinde çalışan amele Hüseyin, takmağa çalıştığı demir kapının düşmesi neticesinde başından yaralanmış, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Konyada buğday satışları

Konya (Hususî muhabirimizden) — Hükûmetin değer fiatile ve Ofis vasıtasile buğdaylarımızı almakta olması halk arasında büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Halk elindeki fazla buğdayı sevine sevine silolara getirip teslim etmekte ve parasını almaktadır. Halk, burada iki cihetten memnun bulunuyor: Birisi elindeki buğdayın şimdiye kadarkinden fazla bir fiatla yani kilosu sekiz buçuk kuruş üzerinden satın alınması ve parasının da peşin olarak verilmesi. İkincisi halkın rızkını basamak yaparak harb zenginliği payesine çıkmak isteyenlerin önüne dikenli bir telörgü çekilmesi.

Konya merkezinde, Akşehir, Sarayönü, Karaman, Çumra, Ereğli, Ilgın, Kadınhan, Cihanbeyli mevkilerinde hergün yüzlerce ton buğday teslim edilmektedir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Üsküdar cinayeti

Bakkal Kahramanı öldüren arabacının muhakemesine başlandı

Geçen şeker bayramının üçüncü günü akşamüstü Üsküdarda Atlamataşında bakkal Kemal Kahraman, dükkânında öldürülmüştü. Bu cinayete aid muhakemeye, İstanbul birinci ağır ceza mahkemesinde dün başlanmıştır.

Suçlu arabacı Şadan Özörendir. Muhakeme kararnamesine göre, hırsızlık ve eroin bulundurmak suçlarından yedi sabıkalı arabacı, o akşam bakkalın dükkânına gelmiş, bakkal dışarıda dükkân kepenklerini takmakla meşgulken çekmeceyi açmış ve altı lira almıştır. İçeriye giren Kemal Kahraman, şüphelenmiş, çekmecesine göz gezdirmiş ve soyulduğunu anlamıştır. Dükkân sahibinin alınan parayı geri istemesi üzerine, Şadan Özören, tezgâhtan bir kilo ağırlığında ustuvane şeklinde bir demir tartıyı kapmış, hızla vurarak, bakkalı başından ve sırtından yaralamış, kaçmıştır. Ağır yaralı genc, kafatası kırılmasının tesirile, Haydarpaşa Nümune hastanesine götürüldükten 45 dakika geçer geçmez ölmüştür. Hırsızlık suçunu kolaylaştırmak için adam öldürdüğü neticesine varılan Şadan Özörenin bu suçu, ceza kanununun ölüm cezası yazılı 450 inci maddesine uygun görülerek, mevkufen muhakemesine karar verilmiştir.

Suçlu, mahkemede de suçunu bu yolda itirafla, suç aleti yaptığı dirhemi denize attığını söylemiş, diğer taraftan, bakkalın peynir kestiği bıçakla üzerine yürüdüğünü, bu sebeble kendi canını korumak zorunda kaldığını iddia etmiştir.

Mahkeme, ölen gencin annesi Gülizarın müdahil olarak davaya kabulünü ve şahidlerin çağırılmasını kararlaştırmıştır.

Sırrı Bellioğlunun muhakemesi

Sabık Kocaeli meb'usu dün Ağırceza mahkemesinde sorguya çekildi. Muhakeme hafi olarak devam edecek

Sırrı Bellioğlu Ağırceza mahkemesi huzurunda

Eski Kocaeli meb'usu Sırrı Bellioğlu hakkında, mülkî bazı makamlara ve sivil muhtelif kimselere gönderdiği bahis mevzuu olan mektublardan dolayı, İstanbul Adliyesinde tahkikat yapılıyordu. Mavi ve saman rengi kâidlar üzerine yazı makinesile tespit edilmiş olan bu imzasız mektubları kimin gönderdiği araştırılırken, geçen sene eylülünün ikinci günü, Sırrı Bellioğlunun Fındıklıda tütün deposu civarındaki posta kutusuna iki mektub attığı görülerek, hal ve hareketi şüphe uyandırmıştır. Bunun üzerine hüviyeti sorularak, Bostanbaşı karakoluna davet olunmuştur. Müteakib safhada evinde yapılan aramada, gönderilen mektublardakilere uygun renklerde kâğıdlar, bu mektubların yazılarındaki harflerle tetabuk gösteren bir yazı makinesile gönderdiği adresler not edilmiş, bir liste ele geçmiştir. Sobada da yakılmış ve kısmen kül haline gelmiş kâğıd parçaları bulunmuştur.

Tevkif edilen Sırrı Bellioğlu hakkında, bazı manevi şahsiyetleri tahkir etmekten ve tahrik, teşvik yollu propaganda yapmaktan devam eden tahkikat, bitmiş, birinci sorgu tarafından kendisinin 69, 80, 142, 158 ve 159 sayılı maddelerine göre muhakemesine karar verilmiştir.

İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesi, dün saat on dörtte, Sırrı Bellioğlunun mevkuf olarak muhakemesine başlamıştır. Açık celsede hüviyeti zapta geçirilerek muhakeme kararnamesi okunmuştur. Bundan sonra, mevzuun, âmmenin emniyetine taalûku itibarile celsenin devamının kapalı celseye çevrilmesi ve muhakemenin o suretle yapılması kararlaştırılmış, salon boşaltılmıştır.

MAARİFTE

Talebeler için ucuz kitab

Talebelerin ucuz kitab tedarik edebilmeleri için, Üniversite Rektörlüğü ile Maarif Vekâleti arasında devam etmekte olan temaslar müspet olarak neticelenmiş, Maarif kütübhanesinden toptan alınacak kitablarda yüzde 20 tenzilât yapılması kararlaştırılmıştır.

Her fakülte kendisine aid olan kitabları kütübhanelerden toptan alacak ve tenzilâtı yapmak suretile talebelere tevzi edecektir.

Kütübhaneler pazar günleri de açık bulunacak

Pazartesi gününden itibaren ikinci sömestr tedrisatına başlıyacak olan Üniversite talebelerinin çalışma imkânlarını bulabilmeleri için kütübhanelerin akşam saat 20 ye kadar açık bulundurulmasına karar verilmiştir. Rektörlük, kütübhanelerin pazar günleri de açılması hususunda, icab eden tedbirleri almıştır.

Kısa Haberler

★ Belediye, geçen sene istimlâk işlerine 2,034,000 lira sarfetmiştir. Bu sene şehir mekteblerinin tamiri için 80,000, köy mekteblerinin tamiri için de 40,000 lira sarfedilecektir.

★ Geçen sene Belediye kimyahanesinde 14,773 parça mevaddı gıdaiye tahlil edilmiş, bu 11,710 u muvafık, 3063 ü gayrimuvafık bulunmuştur.

★ Kâğıd, mukavva ve tatbikatı ithalât birliği heyeti umumiyesi de dün yapılmıştır. Bu birlik ancak iki aylık bir maziye malik olduğundan idare heyeti aynen ipka olunmuştur.

★ İş Bankası İstanbul şubesi müdür vekili bulunan Mecidin esas vazifesi olan umum müdür muavinliğine avdeti ve İstanbul şubesi müdürlüğüne umumî müdür muavini Halisin tayini takarrür etmiştir.

★ Şileplerin bir elden idaresine aid kararname âli tasdikten dün çıkmıştır. Tatbikata pazartesi gününden itibaren geçileceği anlaşılmaktadır.

İKTISAD

Pirinc fiatları

İstanbulun pirinç ihtiyacı Hatayla Boyabaddan temin edilmektedir. Şehrimize günde on beş vagon pirinç gelmektedir. Hiç sebeb yokken bakkallar pirinç fiatını 35 ten 38 kuruşa çıkarmışlardır. İcab ederse Belediye pirince narh koyacaktır. Bu hususta tetkikat yapılmaktadır.

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 411,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu ihracat meyanında Finlandiyaya yapağı, tiftik, deri, İngiltereye ham afyon ve İtalyaya hali ihrac olunmuştur.

Et ve ekmek fiatları

Fiat Murakabe komisyonu dün öğleden evvel ve sonra olmak üzere iki içtima yapmış, un ve et fiatlarını tetkik etmiştir.

Komisyonun öğleden evvelki içtimaında yeni tek tip ekmek için tertib edilen unun fiatı üzerinde görüşülmüş ve evvelce 1060 kuruş olan 72 kiloluk bir çuval una 978 kuruş ifat vazedilmiştir. Belediye bu un narhı üzerinden ekmek çeşnisi tertib ve narh komisyonu yeni tek ekmek narhını koyacaktır.

Kasablar cemiyeti mümessilleri Fiat Murakabe komisyonuna müracaatle geçen on beş günde karaman, dağlıç ve kıvırcık etlerine konulan narhın aynen ipkasını temenni etmiştir. Bu taleb komisyonca kabul edilerek narh ipka edilmiştir.

Komisyon pazartesi günkü içtimaında kuzu etine de narh koyacaktır.

Kontrolu yapılan ihrac maddeleri

Ticaret Vekâleti tarafından kontrolu yaptırılmış olan ihrac maddelerinin memleket dahilinde kalabilecekleri miktarı tahdid etmiş ve bu hususiaki emir dün alâkadar makamlara bildirilmiştir. Verilen emre göre kontrolu yapılmış tiftik ve yapağı partileri mayıs sezon başı addedilmek şartile ancak bir sene, yumurta yazın ve kısın 7 gün, fındık ise 20 gün kalabilecektir.

ADLİYEDE

4 aya mahkûm oldu

Melek isminde bir kızı yanında alıkoyduğu için mevkufen muhakeme edilen Nihad Özöz isminde bir genc, İstanbul sekizinci asliye ceza mahkemesinde dün akşam üstü dört ay hapse mahkûm olmuştur. Mevkuf, koridora çıkarılır çıkarılmaz, annesi Servetle birlikte mahkemeye gelen Meleğin üzerine atılmış, kıza bağıra çağıra tekme atmıştır. Bu sırada yanındakiler tarafından kollarından tutularak geriye çekilmiş ve hâdisenin büyümesine meydan verilmemiştir. Hakkında bu cihetten de tahkikat ve takibat icrasına geçilmiştir.

Ağır bir cerh vak'ası

Küçükpazarda Hacıkadın mahallesinde Çıkmaz sokağında oturan ve kolonyacı çıraklığı yapan Arif adında bir genc, ayni evde kiracı olarak bulunan Sadeddin adında genci ağır surette yaralamıştır. Arifin kızkardeşile Sadeddin arasında bir müddet evvel başlıyan sevgiyi Arif münasib görmediğinden Sadeddine ihtarda bulunarak sureti kat'iyede hemşiresile alâkadar olmamasını söylemiştir.

Ayni ihtarı Arif, kızkardeşine de yapmış ve kızkardeşi Sadeddinden uzaklaşmağa başlamıştır. Fakat Sadeddin de bu vaziyete sinirlendiğinden iki genc arasında bir gerginlik başlamıştır.

Nihayet evvelki gece karşılaşan Arifle Sadeddin bu mesele üzerinde tekrar münakaşaya başlamışlardır. Münakaşa kısa bir müddet zarfında bir boğuşma halini almış ve bu sırada Arif bıçağını çekerek Sadeddini sol memesi üzerinde ağır surette yaralamıştır.

Vak'ayı müteakib kaçan Arif, biraz sonra polis tarafından yakalanmış, yarası ağır olan Sadeddin süratle hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmış ve hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

HEM NA... MI...

Güzide misa...

İki gündenberi Türk mü... firi olan M. Eden, İta... şistana taarruzu sırasın... tecellüd ve azimkârlıktan... Türklerin sevgisini ka... İngiliz devlet recülüdür. F... kahraman bir millet old... böyle metin ve irade sahib... ciyeli insanları severiz.

O zaman M. Eden, müsa... caviz İtalyaya karşı yumuş... davranmak ve barb paha... iktısadi ve askeri top... rî tedbirleri şiddetle t... taraftarı idi. Fakat ... zaman, hâlâ Büyük B... ra kapıldığı rahavet ve s... kurtulamamıştı. Gevşek d... rının idaresinde idi. Bun... tamamile aksi bir karakter... kacı politika muhtekiri La... ği dalavereler de inzimam... bütün azamet ve haşmeti... kudretine rağmen, Sinyor... yumruklarını sıkarak söyl... karşısında ricat etti. Be... blöf yapıyordu. İngiltere, ... seydi, Mussolini harbe ... miydi? Bu cesareti göste... caktı? Ne olacağını, işte s... Bizzat İtalyan diktatörü, ... İtalyanın 1935 tenberi har... harbe hazırlandığını söyle... beri durmadan harbe ha... sına rağmen, İtalya İn... kuvvetine bile dayanama... re, İtalya ile sadece tek ... ve hasmını ezen bir pehli... dedir. Libyada, Eritrede, ... beşistanda, Onikiadada, A... zıldenizde, Hind Okyanus... de İtalyayı mağlûb ediyo...

İtalya, yalnız muazzam ... torluğuna değil, küçücük ... da mağlûbdur. Halbuki İ... sında, bugün, İngilterenin ... yoktur; asıl İngiliz kuvv... yanın karşısındadır. 1935 ... henüz zayıf olduğu için, ... İtalyayı ezmesine seyirci ... gün yaptığı gibi hem İn... kuvvetlerini Büyük Brita... ve etrafında tutarak, hem ... da, İtalyanların doğrudan ... dadına koşarak Mussolini... demiyecekti. O zaman İ... kanadı kırılmış olsaydı, ... bu harbe iştirak edemez...

Demek ki M. Eden'in ... icab ederse, harbe kadar ... ti gayet doğru imiş; bütü... na rağmen İtalya, nekada... olsa İngilterenin karşısın... fazla dayanamıyacakmış!

İşte, bugünkü muhtere... böyle uzak ve doğru gör... adamıdır. Görüşünün isa... gibi kısa bir zaman içinde ... mıştır. Eğer, 1935 tenberi ... idaresi M. Çörçil ve M. E... görür ve çelik iradeli bir ... elinde olsaydı, belki bu h... mazdı; yahud daha o tar... lerek İngiltere, böyle ya... evvelâ İtalyanın ve sonra ... nın hesabını görürdü.

M. Eden'le 1939 yazın... Türkiye büyük elçiliğind... M. Eden, bir kelime ile ... tımendir; kibar İngilizler... feti, onun mümtaz sahs... cuddur. Sefarette, bizim ... hava ataşelerimizle herke... kadar olması ve onlarla ... surette hasbıhal etmesi, ... bakımından ruhlarımızda... layısile, M. Eden'i bana ... dirmişti. Türk subaylarını... zevk alması, kendisinin ... ker olmasından ziyade, ... nine iman etmiş bulun... geldiğini sanıyorum. Eğer ... yanılmıyorsam, M. Eden ... Türkiyedeki misafirliğin... nun olacaktır. Çünkü, ... memleket kahramanlar... mukabele Türkiye de, ... milletinin bu güzide mü... etmekle büyük zevk ve ... dır.

İki mahkûmiyet

Kasımpaşada Nuri ... bir kıskançlık yüzü... yaraladığı sabit olan ... tanbul dördüncü asliye ... kemesinde 21 gün hap... olmuştur.

★ Çarşıkapıda tram... yerinde duran Hatice... kapıp kaçtığı anlaşı... genc, Sultanahmed ikin... mahkemesince on gün ... kûm edilerek, hakkında ... zekkeresi kesilmiştir.

749 lira

Bursa (Hususî) — Vil... alay kumandanının emir... başçavuşu, Sedbaşında y... ken yerde bir mendile ... 749 lira bulmuşlar ve bu... larına teslim etmişlerdir... mal Mahmud dayıya aid ... mış ve bu para kendisine...

Bursa gazetesi 72

Gündelik (Bursa) gazet... şir hayatını doldurmuş... tebrik eder ve kendisine m... dileriz.

CUMHURİ...

Nüshası 5 ku...

Abone şeraiti Türkiye

Senelik	1400
Altı aylık	750
Üç aylık	400
Bir aylık	150

Dikkat

Gazetemize gönderilen ... neşredilsin edilmesin ... ziyamdan mes'uliyet ...

Küçük hikâye

Merdivenli adam

Nakleden Hamdi Varoğlu

O tarihte, bir eğlence şehrinde, vaktile şahane bir evken sonra amele mahallesi şeklini almış bir evde oturuyordum. Benim oturduğum katta, kendi halinde yaşayan, sessiz sadasız bir adamcağız vardı ki, kazinoda bir vazifesi bulunduğunu söylüyor ve on beş yaşındaki kızcağızile oturuyordu.

Bu geniş ve sevimsiz iki odayı, içinde kaybolan bir kaç parça eşya ile beraber kiraladığım zaman beni tebrik etmiş «buraya gelip oturmak, tam bir muharrire yakışır fikir doğrusu» demişti.

Nezaketen:

— Kazinodaki vazifeniz nedir?

Diye sorunca, müphem bir el işaretile:

— Eh işte... Şu, bu... Çalışıyoruz, diye cevab vermişti.

O günden sonra, ona, çarşıda, sokakta bir kaç defa tesadüf ettim. Çok çalıştığım günlerin akşamları bazan yalnız başıma sokağa çıkar, bahçelerden geçerek, deniz kenarına inerdim.

Gene böyle yorgun olduğum bir gece, deniz kenarında biraz fazla oturmuş, gecenin sükûnetinden, kabil olduğu kadar ve uzun müddet istifade etmek istemiştim. Ufuklardan serin bir rüzgâr esiyor, deniz, tembel tembel kıyıları dövüyordu. Sahile bağlı kayıklarda fenerler yanıyor, denize, sallanan yıldızlarla süslü, bir başka karanlık sema manzarası veriyordu.

Bahçelerde kimseler yoktu. Kazinodaki son kumarbazlar da çekilip gitmiş, binadaki ışıklar birer birer sönmüştü. Şarkı söyliyen bir kadın sesini, bir otomobil hızla alıp götürdü. Ses, gecenin ortasında o kadar çabuk sönüp kayboldu ki, dünyadan ayrılıyor gibiydi. Nihayet, her taraf, derin bir sükûna gömüldü.

Bir zaman, bahçenin kumlu yollarında, aşağı yukarı dolaşan ayak sesleri işittim. Sonra, çıt kalmadı. Deniz, gece ve sükût... Birden, bir şey patladı. Otomobil lâstiği, yahud bir tabanca. Gene sükût başladı ve ben, uzunca bir zaman daldım.

Neden sonra bir ayak sesi işitip başımı çevirdim. Bana doğru, işçi gömlekli, boynunda bir çanta asılı, omzunda bir merdiven bulunan bir adam yaklaşıyordu Bir lâmbanın yanından geçtiği sırada yüzünü gördüm ve adamı tanıdım. Komşumdu.

Onun, gece vakti, bu yaftacı kıyafetile bahçelerde dolaşması garibime gitti Oturduğum yerden, gözetlemeğe başladım.

Bu merdivenin basamaklarından inmeden evvel, başını çevirdi, boynu ileride gözleri kuşkulu, karanlık yolları tarassud etti. Sonra, yalnız olduğuna kanaat getirerek yürüdü.

Arasıra duruyor, bir şeyler arar gibi hareketler yapıyordu. Bir kaç defa, ağaçların dallarını ayırıp baktığını gördüm. Acaba ne arıyordu? Bu kadar geç vakit, buralarda, nasıl şüpheli bir iş görmeğe hazırlanıyordu?

Yakınımda, kazinonun açık bir penceresi gözüme ilişti ğı zaman adamın hırsız olması ihtimali, birdenbire aklıma geldi. Merdivenli binanın cephesine dayayıp içeri atlayacağını tahmin ettim. Fakat o, bilâkis, yolunu değiştiriverdi, kazinodan uzaklaştı. Peşini bırakmadım.

Birdenbire irkildim. Adam, geri dönmüş, bana doğru geliyordu. Yumruklarını sıktım, mukabeleye hazırlandım. Fakat o beni görmedi, bir iki adım ötede merdivenini bir ağaca dayadı. Nihayet aradığını bulmuştu. Başını kaldırıp yukarı baktı, gözlerim, onun baktığı yere gidince, aradığının ne olduğunu görmüş, meş'um işinin neden ibaret olduğunu anlamıştım. Ağaçta bir adam asılı idi. Merdivenli amele, merdivenini bir ağaca dayadı, ölünün yanına tırmandı, onu evire çevire ceblerini araştırdı, sonra, boynuna asılı çantasını karıştırdı, o ölünün ceblerini tekrar yokladı. Kumarda kaybedip kendi canına kıyan biçareleri soyuyardu. Kapı komşum, ölü soyucu idi.

Koşup yakasına yapışmayı, onu polise teslim etmeyi düşündüm. Fakat daha ben kararımı vermeden, merdivenli adam, merdivenini omzuna dayamış, çantasını geriye doğru itmiş, sakin adımlarla, tekrar yürümeğe başlamıştı.

Yüz adım gittik. Gene durdu. Baktım, bahçenin tahta peykelerinden birinde, bir ölü daha yatıyordu. Merdivenli adam, biraz evvelki gibi, onun da ceblerini karıştırdı, çantasını gene açtı kapadı, yoluna devam etti.

O esnada, galiba bir gürültü yapmış olacağım ki, ölü soyucu, birdenbire durdu, başını arkaya çevirdi; ayni zamanda, kuvvetli bir ceb feneri ışığının bana doğru tuttu.. Bir adım geri sıçradım, manasız bir korku içinde kaçmağa başladım. Beş on adım sonra, korkum dehşete inkılâb etti. Ölü soyucu peşimden geliyordu.

Evime gelip kapandıktan sonra, ne yapacağımı, nasıl hareket edeceğimi düşünmeğe vakit kalmadan, bu menhus kapı komşumun da arkamdan yetiştiğini, merdivenden akseden ayak seslerinden anladım. Biraz sonra, kapımı, çekingen bir el tıkırdattı.

Her şeyi göze almıştım. Rovelverimi cebime koydum, kapıyı açtım. Onun söz söylemesine meydan vermeden, sert bir tavırla:

— Ne istiyorsunuz? diye sordum. Polise ihbar etmiyeyim, diye ricaya mı geldiniz? Beyhude.., Ben yapacağımı bilirim.

Ölü soyucu, soğukkanla, omuzlarını silkti:

— Haklısınız, dedi. Aklınıza bin türlü şey gelmiştir. İşin aslını elbette anlayamazsınız. Ben de zaten onun için buraya kadar geldim. Duyulursa işimden bile olurum.

Artık sabrım tükenmişti.

— Hangi iş? diye haykırdım.

— Kazinodaki işim acanım! Anlatayım bari; ben geceleri etrafta dolaşır, ölü ararım. Çünkü, ertesi gün, ölenlerin cebleri boş görülürse, bütün paralarını kumara verdikleri anlaşılır, kazinonun şöhreti lekelenir. Şu çantayı görüyor musunuz? Bunun içinde para vardır. Ölülerin ceblerine, keselerine, cüzdanlarına para koyarım. Sonra da, aşk yüzünden kendilerini öldürmüşler zannedilsin diye, gene ceblerine, basma kalib bir aşk mektubu sokarım.

Ben, ağzım bir karış açık, dinliyordum Adam, devam etti:

— Yalnız bu akşam bir aksilik oldu, ölü üç tane. Halbuki yanımda aşk mektubu iki tanecik kalmış. Bir tanesinin cebine mektub koyamadım. Hazır sizi görmüşken sizden rica edeyim bari. Ne olur, bir aşk mektubu yazsanız da, şu üçncü ölünün cebine koysam. «Beni affet... Sana ıstırab vereceğimden dolayı pek müteessirim.. .Fakat bu deliliği artık unutalım... Elveda...» Falan gibi bir mektub, altına da, rasgele bir kadın imzası koyarsınız. İsterseniz, Simon deyin, meselâ. daha şairane olur değil mi ha?

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Almanlar Libyaya gelmişler!

tebliğleri, İngiliz motörize vetlerinin Trablusgarb toprakla- la temas ettiği ve püskürttüğü bir kuvvetin Alman kuvveti ol- malinden bahsederek Almanla- blusgarbda da İtalyanların yar- yetiştiklerini anlatmak istiyor. rın daha önce Sicilyaya tayya- rdikleri ve bu tayyarelerle pike yaparak Akdenizin şarkile asındaki muvasalayı durdurma- likleri, daha sonra bu çeşid har- ni bıraktıkları malûmdur. İn- verdikleri malûmat teeyyüd ve rın Trablusgarba geldikleri ta- ederse İtalyanın Libyada he- de bulunan Trablusgarbda tu- ek için Alman kuvvetine gü- en başka çare bulamadığı büs- barüz eder. Gerçi bu da malûm şeydi. Fakat anlaşılan Alman- anların Trablusgarbdan büsbü- alarını mihverin şan ve şerefi- n bulmadıkları için İtalyan ri- son vermek ümidile Trablus- r takım sevkiyat yapmışlar ve leri kuvvetleri denemeğe baş- lr. İhtimal ki bu denemelerden Graziani ordusunun kılıc artık- maneviyatını kuvvetlendirmek rı Trablusgarba yapılması muh- an taarruza karşı durmağa teş- ktir.

* * *

lar, Trablusgarba hakikaten yapmışlarsa bu sevkiyatın İtal- yapıldığı şüphe götürmez. Bu n askerlerinin İtalyadan serbest eçtiklerini, yahud İtalyada ser- est dolaştıklarını anlatır. Bu- ası ise gayet sarihtir. Almanlar, ra, deruhde ettikleri işleri başa- arı için kendilerine yardım etinde kalmış olduklarını yüz- ruyor ve onlar tarafından ya- cab eden işleri üzerlerine alı-

büyük iddialarla ileri atılan ve k işler başararak yeni bir tarih mak vadile harbe sürüklenen için bu manzara çok acıdır, ve lar millî izzeti nefsi rencide e- manzara yoktur. Buna karşı ecek bir tek söz vardır: milleti, Almanyanın zafer ka- ve kuvvetlenmesi için harbet- mediğini göstermiş ve harbi istlerin istediği tebeyyün et-

* * *

tarihi, İtalyan milletinin, kuv- Almanyadan daima yüz çevir- Almanyanın kuvvetlenmesi ü- zâfa uğratacak tarafa iltihak österiyor. Bunun sebebi, İtalyan kuvvetli bir Almanyayı, ken- na bir tehlike sayması ve kuv- Almanyanın İtalyayı tazyik e- anlamasıdır. Bu yüzden İtalya, Almanya ile daima anlaşmış ve ma sayesinde beynelmilel mu- kendine saygı değer bir mevki miş, fakat Almanyanın aşırı de- kuvvetlenmek üzere olduğunu etmez Almanyadan ayrılmış ve tarafa iltihak ederek Almanya- uğramasına sebeb olmuştur. bu sayede Alman tazyikına uğ- Alman işgalile karşılaşmak- ulmuş ve vaziyetini korumağa olmuştur.

geçen Büyük Harbde de bu ile karşılaşmıştık. İtalya, mü- faka dahil olduğu halde harbin üzerine bir bahane bulup mü- faktan ayrılmış ve İngiltere rupuna iltihak etmişti.

* * *

İtalyanın bu siyasetini değiş- büyük bir Almanyayı İtalyanın geçirmeğe amil oldu. aki büyük harbin kopması üze- ya mütemadiyen korktuğu, mü- n çekindiği tehlikeyle yüzyü- ve nihayet Alman işgaline de r. Bugün İtalyanın tepesinde ve büyük bir Almanya vardır. Almanya İtalyanın içine de hulûl

n an'anevî siyasetine tamamile olan bu hattı hareket herhalde ahilinde çok derin tesirler bıra- e İtalyan halkının harbe karşı duğu veya almak istediği menfi büsbütün şiddetlendirecektir. ların Libyaya gelmiş oldukları- yayılan haberlere verilecek ma- r ve İtalyanlar bu manayı anla- bir millet değildirler. ların bir taraftan faşizm tazyi- taraftan nazizm hulûlü karşı- yapacakları hakikaten kollanıl- e gözetilmeğe değer bir mesele-

Ömer Rıza DOĞRUL

alyan iktısadiyatı bir muahede ile urette Almanyaya bağlandı

27 (a.a.) — D. N. B. kaç haftadanberi devam etmek- İtalyan - Alman ekonomik mü- eri dün nihayetlenmiş ve an- r, Giannini ile doktor Clodius a- imzalanmıştır. Bu anlaşmalar, nesi için iki memleket arasın- ya mübadelesi ve kliring mesele- heyeti umumiyesini halletmiştir. nlaşmaların imzası münasebetile et tebarüz ettirilmektedir. Her etten ihracatın fazlalaştırılması- arı dikkate alınabilmesi, Alman yan ekonomilerinin randıman ve n harbedn müteessir olmadığını e daha ispat etmektedir.

r Alman amiralı kazaen öldü

n 27 (a.a.) — İşgal altındaki e Alman bahriye kumandanı l Arnauld de la Periere dün za neticesinde vefat etmiştir.

Yeni bütçe 300 milyon lirayı bulacak

Başvekilimizin, alınan tedbirlere dair bugünlerde izahat vermesi muhtemel

Ankara 27 (Telefonla) — 1941 mali yılı bütçesinin masraf kısmı Vekâletler ve alâkalı müesseseler tarafından hazırlanmış, varidat kısmı üzerindeki çalışmalar da sona ermiş ve bu gün yeni bütçe, son defa tetkika tâbi tutulmuş ve yekûn bağlanmıştır. 1941 mali yılı muvazenei umumiye kanun lâyihası ve bütçe yarın hükûmetin tezkeresile Büyük Millet Meclisine verilecektir.

Yeni bütçenin geçen yıl 268 milyon lira üzerinden bağlanan bütçeye nazaran daha geniş olduğu ve masrafla varidat muhammenatının 300 milyon lira etrafında olduğu anlaşılmaktadır. Yeni yıl bütçesinin Büyük Millet Meclisine verilmesi dolayısile matbuat tarafından vaki olan rica ve müracaatler üzerine Başvekilimiz doktor Refik Saydamın bugünlerde gazetelerimize yeni bütçeyi ve bu münasebetle alınan tedbirleri izah edici beyanatta bulunması kuvvetle muhtemeldir.

Küçük bir hâdiseyi bahane ederek

Almanlar, şimalî Hollandanın idare salâhiyetlerini de tamamen ellerine aldılar

La Haye 27 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Holanda askerî kumandanı hava generali Christiansen, işgal altındaki Holanda mıntakaları Alman komiseri ile mutabık olarak, şimalî Holanda eyaletinde icra kuvvetlerini eline almış olduğunu bildirmiştir. Askerî kumandan, bu vazifenin kendi idaresi altında icrasına Holanda hava kumandanı General Siburg'u memur etmiştir.

Şimalî Holanda eyaletinde her türlü olmağa davet edilmiştir.

toplantı, tezahür ve alaylar menedilmiştir. Halk yeniden, işi gücü ile meşgul

Salâyittar Alman membalarından öğrenildiğine göre, şimalî Holandada icra kuvvetinin mülkî makamlardan askerî makamlara devri, bir Alman polis devriyesine yapılan hücumla ve bazı yahudi unsurlar hakkında alınan polis tedbirlerile alâkadar bulunmaktadır. Bilâhare Amsterdam Yahudi mahallesinde kısmî grevler ve gayri yahudi unsurlarla Almanyaya sempati besliyenlere karşı yapılan mükerrer hücumlar vukua gelmiştir. Bu hâdiselerin mes'uliyeti evvelemirde Alman aleyhtarı unsurlara terettüb etmektedir.

Askerî kumandanın alacağı tedbirler her şeyden evvel bilhassa Holanda milletinin ekonomik menfaatlerinin teminini istihdaf edecektir.

"Antonesko, Hitlerin izinde yürüyor"

"Bütün Rumenler bu siyasete muarız, fakat mecburen lehte rey verecekler,,

Londra 27 (a.a.) — Röyter ajansının diplomatik muharriri yazıyor:

«Rumanya Başvekili General Antonesco yeniden Hitler'i örnek almıştır. General Antonesco, kendi siyasetini Rumen milletinin tasvib edip etmediğini anlamak için plebisite müracaat ediyor.

Hitler'in iktidarı ilk ele aldığı zamanlarda ve Avusturyayı ilhaktan sonra çok hoşuna giden bir usuldü.

Plebisiti tertib edenlerin karşılaşacakları güçlüklerden biri de halkın yüzde yüzünün değişiklik aleyhinde bulunmamış olduğunu ispat edebilmektir. Rumenlerin yüzde seksen veya doksanının müttefikleri sevdiğine ve müstevli Almanlara karşı kin beslediğine şüphe yoksa da Rumanyada yapılacak plebisit herhalde bunun tamamile aksini gösterecektir. Plebisit gizli reyle yapılacak, fakat her rey kullanacak adam üzerinde sıkı bir kontrol yapılacak ve eğer Alman usulü tatbik olunursa her intihab odasında gizli memurlar bulunacaktır. Bu şartlar içinde aleyhe rey vermek için bir insanın hakikaten cür'etli olması lâzımdır.

Macar - Yugoslav dostluk muahedesi teati edildi

Budapeşte 27 (a.a.) — Macar Hariciye Nazırı Barossy ve Yugoslavya Hariciye Nazırı Markoviç bugün, Başvekil Teleki de hazır olduğu halde, Macar - Yugoslav dostluk muahedesinin tasdiknamelerini teati etmişlerdir.

Macar Naibi, Yugoslav Nazırını kabul etti

Budapeşte 27 (a.a.) — Dün, Macar Kral naibi Amiral Horty, Budapeşteyi resmen ziyaret etmekte olan Yugoslav Hariciye Nazırı Cincar Markoviçi kabul etmiş ve kendisine mukaddes taçlı Macar liyakat nişanının büyük haçını vermiştir.

Memlekette fırtına tahribatı

İzmir 27 (a.a.) — Dün saat 17 sıralarında Dikili kazasının Dombay çiftliği civarına düşen bir yıldırım, bir çobanla bir öküzün ölümüne sebebiyet vermiştir.

Sıvas 27 (a.a.) — Dün saat 12 de beş dakika, devamlı şimşek ve gök gürültüleri arasında dolu yağmıştır. Hasar, kaydolunmamıştır.

İsmail tamir ediliyor

Moskova 27 (a.a.) — Geçen teşrinisanide Bükreş ve Galas'ı mühim hasarlara uğratan zelzelede hasara uğrıyan ve Tuna üzerinde bulunan İsmailin imarı için beş milyon rublelik tahsisatın kabulü yüksek Sovyet kongresine dün teklif edilmiştir.

İsmail, Ukranyaya ilhak olunan Besarabyanın merkezidir.

İngilterede harb hasarlarının sigortası

Londra 27 (a.a.) — Avam Kamarası, harb hasarlarına karşı sigorta kanununu üçüncü kıraatinde kabul etmiştir.

Bu kanuna göre, mülklerin sigortası mecburî, malların sigortası da ihtiyaridir. Kanunun hükmü, muhasamatın başına şamildir. Harb hasarları için bir komisyon teşkil edilecek ve bu kanunun en iyi bir tarzda tatbikını temin eyliyecektir.

Parisin, Petain taraftarı polis müdürü tekaüd oldu

Vichy 27 (a.a.) — Resmî gazete, Paris polis müdürü Langeron'un tekaüde sevkedildiği haberini neşretmiştir. Marchand, Paris polis müdürlüğüne vekâleten tayin edilmiştir.

İki Fransız vapuru tevkif edildi

Vichy 27 (a.a.) — Havas bildiriyor:

Fransız kömürü yüklü P.L.M.-13 Fransız vapuru ile Fransız çimentosu yükül diğer bir Fransız vapuru, her ikisi de Dakara gitmekte iken, Kanarya adaları mıntakasında bir İngiliz kruvazörü tarafından tevkif edilmişitr. Bu vapurların akibeti hakkında henüz başka malûmat alınmamıştır.

Montevideo'da fahrî bir konsolosluk ihdas edildi

Ankara 27 (Telefonla) — Cenubî Afrikanın muhtelif şehirlerindeki yurddaşların işlerine bakmak ve buralarda ticarî inkişafı takib etmek üzere Montevideo'da bir fahrî konsolosluk ihdas edildi. Bu vazifeye ilmî ve malî müesseselerde çalışmakta olan ve matlub şartları haiz olduğu anlaşılan doktor Albert tayin edildi.

TÜRKOLOJİ BAHİSLERİ

Büyük Türk ırkının uğradığı iftiralar

Yazan: **İsmail Hami Danişmend**

Geçen gün kıymetli bir dostum memleketimizdeki Türkoloji tetkiklerinden bahsederken çok mühim bir noktaya temas etti: En eski devirlerden bugüne kadar Türk ırkının uğradığı iftiraların membalarından toplanıp tasnif edilerek kaç cild tutarsa aynen neşredilmesi ve metinlere şerhler ilâve edilerek mahiyetlerinin meydana çıkarılması çok faydalı olacağını söyledi. Bu o kadar büyük bir iş ki, yani Türk ırkı o kadar çok iftiraya uğramış ki bunları yalnız toplamak bile bir kişinin bütün hayatını ve hatta bir ilim heyetinin birçok yıllarını işgal edebilir.

Fakat işin azameti kadar böyle bir fedakârlığa değecek bir ehemmiyeti de var: Asya, Avrupa ve Afrikanın birçok memleketlerile milletlerini Milâddan evvelki zamanlardanberi devir devir ve ülke ülke teshir ederek asırlarca Eskidünyayı idare eden üstün bir ırka alt olmuş ırkların rahmet okumamalarından tabiî bir şey olamaz. Tarih, antropoloji, etnoloji, etnografya ve lisaniyat gibi sahalarda bugün bile ilmî tesirleri hâlâ devam eden eski iftiraların en mühim sebebi işte bu siyasi ve tarihî vaziyette gösterilebilir.

Bunlar şarkın ve garbın o muhtelif dillerinden ne zaman toplanacak, kim toplayacak, kimler tercüme ve şerhedecek? Tabiî bu cihetler salâhiyettar makamlarla müesseselerin düşüneceği şeyler... Bizim düşündüğümüz şey, böyle bir teşebbüsün gerek Türk ırkına atılan iftiraları bilmek, gerek bunların mahiyetlerini bütün dünyaya bildirmek hususundaki ehemmiyet ve lüzumundan ibaret.

Bizce böyle bir teşebbüse girişilirken, toplanacak metinleri dillere yahud devirlere ayırmaktan ziyade, mevzularına göre tasnif ederek aynı bir isnadın hangi milletler tarafından hangi devirlerde tekrar edilmiş olduğunu menşeinden itibaren takib eden bir usulün tercihi daha faydalı olabilir. Gerek meselenin esasındaki ehemmiyeti, gerek böyle bir tasnif usulünnü temin edebileceği vuzuhu birkaç misal üzerinde daha iyi tespit edebiliriz.

Türk ırkının bütün tarih boyunca uğradığı iftiraların başlıcaları şu birkaç asla irca edilebilir: 1) «Mongoloid» denilen sarı ırka mensubiyet iddiası; 2) Yahudi, Hıristiyan ve Müslüman dinlerinde birçok hurafelere mevzu teşkil eden «Ye'cuc ve Me'cuc» taifesile Türk ırkının birleştirilmesi; 3) Tip itibarile «Nesnâs» ismi verilen bir canavar şeklinde tasvir edilmesi; 4) «Yamyamlık» isnadı; 5) Medenî kabiliyetten ve zekâdan mahrumiyet iftirası; 6) Türk diline «fakirlik izafesi; 7) Türk ve Mongol dillerinin menşe birliği iddiası; 8) Siyasî kabiliyetsizlik ve idaresizlik isnadı.

Türk ırkı hakkında bilhassa eski ecnebi vesikalarında tesadüf edilen hakaret kelimeleri de toplanacak olsa, onlar da ayrı bir fasıl teşkil edebilecek kadar büyük bir yekûn tutabilir. Bunların ehemmiyeti, yukarıki iftiraları tertib edenlerin zihniyetlerini göstermesindedir. Bilhassa Ortazamanların hıristiyanlık taassubunu ifade eden bu hakaret kelimelerinin en hafifleri «iniquissimos Turcos = Gaddar Türkler» ve «iniquissimi barbari = Gaddar barbarlar» gibi küfürlerdir.

***

Şimdi bu isnadların en mühimlerini sıra ile gözden geçirelim:

1 — Türk ırkının «Mongoloïde» ve «Xanthoderme» denilen sarı ırka mensubiyeti hakkındaki nazariye ilkönce Hicretin sekizinci ve Milâdın on dördüncü asrının ilk senelerinde İranda tedvin edildi. O zaman İrana hâkim olan Mongolların ilk müslüman hükümdarı (Gazan Han), vezaret makamına çıkardığı Hemedanlı yahudi hekimi «Reşidüddin) e «Câmi'üt-tevârih» ismile meşhur bir tarih yazdırarak bunun muhtelif cildlerinin muhtelif yerlerinde Mongol ve Türk ırklarını aynı bir menşede birleştirtiyordu: (Gazan) ın bundan maksadı, büyük dedesi (Cengiz) in zuhuruna kadar Asya tarihinde hiç bir mühim rolü olmıyan Mongol ırkına Türk tarihinin mefahirinden hisse çıkarmaktı. Bunun için yahudilerin «Tevrat» etnografyasındaki «Yâfes» efsanesinden istifade edilip Türklerle Mongolların birbirinden ayrı menşeleri işte bu efsanede birleştirildi. Bu meşhur eserin telif ve tertibindeki sahtekârlıklar hakkında müsteşrik (Blochet) nin eserlerine müracaat kâfidir (2). (Reşidüddin) unvanına rağmen ihtida bile etmemiş olduğu ispat edilen bu sahtekâr yahudi, kendi zamanındaki Türklerin sarı ırkla alâkadar olmıyan beyazlığını Türk ırkının şarktan garba muhaceretinden mütevellid bir iklim ve ihtilât esasile izah etmek isteyordu (3). Ondokuzuncu asır Avrupa âlimlerinin bu hususta en mühim mehazi işte bu eser oldu. Osmanlı İmparatorluğunun askerî teşkilâtını Avrupaya ilk tanıtan müelliflerden Kont (de Marsigli) de tıpkı buna benzer bir nazariye uydurarak Türklerin Anadoluya geldikten sonra beyaz milletlerle tesalüb ve ihtilât edip eski tiplerinin Mongoloid evsafını kaybettiklerinden bahsetti (4). Tabiî şarktaki (Reşidüddin) ve garbdaki (Marsigli) nazariyelerinin bu tesalüb ve ihtilât efsanesini Anadoluya gelmeden evvel ve geldikten sonra gösteren iddiaları arasındaki tenakuza dikkat bile eden olmadı! En eski Çin, Arab, Acem vesaire vesikalarında tasvir edilen en eski Türk tipinin Mongollukla zerre kadar alâkadar olmadığına da bakılmadı. Fazla olarak, Orta-Asyada birçok Mongoloid unsurların lisan itibarile türkleşmiş olması ve bilhassa Gök-Türklerden itibaren «Türk» isminin tıpkı şimdiki Türkiyede olduğu gibi muhtelif unsurlara şamil siyasî bir tabir mahiyetini alması da Türkle Mongolun birbiirne karıştırılması gibi tuhaf bir netice hasıl etti.

«Essai sur l'inégalité des races humaines» ismindeki eserile ırklar arasında medenî kabiliyet bakımından bir nevi meratib silsilesi ihdas eden meşhur Kont (de Gobineau) nun «Gobinisme» ismile her tarafa yayılan mesleğine göre, sarı ırka mensubiyet demek, beyaz ırkın medenî kabiliyetinden mahrumiyet demekti. Türk ırkına karşı Haçlı seferlerinden kalan irsî zihniyet için böyle bir esasın istismar edilmemesine her şeyden evvel hissen imkân yoktu. Muhtelif Avrupa ve Amerika milletlerinin mekteb kitablarında bile Türklerin hâlâ sarı ırka mensub gösterilmesi işte bu tarihî zihniyetin son tecellileri demektir (5). Zaten en yeni ilmî eserlerde de Türkler, Mongollar ve Tunguzlar aynı bir ırkın birbirile akraba zümreleri şeklinde gösterilmektedir (6). Tabiî bütün bunlar, ilmî olmaktan ziyade an'anevî bir Avrupa telâkkisinin memnuniyetle idamesinden mütevellid indî bir takım neticelerden ibarettir.

2 — «Kitab-ı-Mukaddes» in muhtelif yerlerinde bahsi geçen «Gog-Magog» ismindeki şahıslarla Kur'anda «Ye'cuc ve Me'cuc» isimlerile zikredilen cemaatler hakkında şarkın ve garbın yahudi, hıristiyan ve müslüman menbalarında ne kadar efsane varsa, yahudilerle arablar bunların hepsini Türk ırkına isnad etmişlerdir! Bu hususta en çok gayretkeşlik gösterenler Arab müfessirleridir: Meselâ Hicretin sekizinci asrında yaşayan (İmâm Hâzin), Arab tefsirinin bu husustaki izahatını hulâsa ederek «Ye'cuc ve Me'cuc» un «Türk ırkı» demek olduğunu kaydettikten sonra (7), bunların işi gücü «dünyayı tahrib» den ibaret olduğunu, bir kısmının çam ağacı boyunda, bir kısmının yüz yirmi arşın eninde ve yüz yirmi arşın boyunda, diğer bir kısmının bir kulağını yatak ve bir kulağını yorgan yapacak bir şekilde ve nihayet başka bir zümrenin de yalnız bir karış boyunda olduğundan bahseder!.. Zaten şarkta ve garbda Türk istilâları hep işte bu «Ye'cuc ve Me'cuc» akınlarile tefsir edildiğinden, dehşet içinde kalan mağlûb milletler bütün bu hurafeleri Türk tipine izafe etmekte elbirliği ediyor ve gittikçe bu efsaneler bellibaşlı bir edebiyat dairesi vücude getiriyordu: Meselâ Milâdın birinci asrında meşhur yahudi müverrihi (Josephe Flavius) «Ye'cuc ve Me'cuc» ismini «İskit» camiasına tatbik ettiği gibi, sekizinci asır müelliflerinden (Aethicus) da «Cosmographia» ismindeki eserinde Türk ırkının «Ye'cuc ve Me'cuc» neslinden olduğunu ilân etmişti! İşte bundan dolayı Türk tipi şarkta olduğu gibi garbda da «Statura deforme» şeklinde tarif edilen biçimsiz, yani Mongoloid bir tip sayılıyordu.

3 — Arab müelliflerine göre Türk olan «Ye'cuc ve Me'cuc» ırkının bir kolu da «Nesnâs» taifesidir! Bu taife de çok uzun ve çok kısa olarak iki kısma ayrılır ve «çengel gibi tırnakları», «canavar gibi dişleri» olduğundan bahsedi-

[Arkası sahife 5 sütun 7 de]

(1) «Gesta Francorum et aliorum Hierosolimitanorum», (Bréhier) neşri, 1924 Paris tab'ı, S. 54 ve 74.

(2) Edgard Blochet, «Introduction à l'histoire des Mongols de Fadl-Allah Rashid-e-ddin, 1910 Leyden tab'i, Gibb külliyatı, C. 12, S. 30 ve 144 - 149. - «Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale et autres Bibliothèques», C. 41, 1923 Paris tab'ı, S. 106.

(3) «Câmi - üt - tevârih» in «Tarih -i mubarek-i Gazânî» ismindeki birinci cildi, arabca yazma nüsha, Ayasofya kütübhanesi, No. 3034, S. 60.

(4) «L'état militaire de l'Empire Ottoman», 1732 La Haye tab'ı, italyanca - fransızca nüsha, S. 8.

(5) Bu mesele hakkında daha fazla tafsilât ve en eski Türk tipinin antropolojik evsafına aid vesikalar için «Türklerle Hind-Avrupalıların menşe birliği» hakkındaki eserimizin birinci cildine bakınız: 1935 İstanbul tab'ı.

(6) Bk.: René Grousset, «L'Empire des Steppes», 1939 Paris tab'ı, S. 20.

(7) «Lübâb-üt-te'vil», 1304 Mısır tab'ı, C. 3, S. 249 ve müteakıb.

Fakir hastaların muayenesi

Fakrühal ilmühaberile hastanelere müracaat edenlerin hastanelerce kabul edilmedikleri hakkındaki neşriyat üzerine Belediye Sıhhat müdürü Osman Said bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— Günden güne tekemmül eden Belediye hastanelerindeki poliklliniklerde maddî durumu müsaid olanların da müracaat etmelerine binaen bu gibilerden yalnız yirmi kuruş muayene ücreti alınmasına karar verilmiş ve karar 937 senesinde Umumî Meclis tarafından da tasdik edildikten sonra mer'iyet mevkiine girmiş oluyor. Fakruhal ilmühaberile müracaat edenlerden ve yahud vaziyetine göre fakrühali aşikâr olanlardan bu ücret alınmamaktadır. Bu gibilerden fakrühal mazbatası taleb edilmekle beraber acele yatırılmasını icab eden vak'alarda hastalar hemen yatırılarak tedavi edilmeğe başlanmaktadır. Hatta evvelce Sıhhat Vekâleti bu gibi vak'alara ihtiyat olarak boş yatak bulundurulmasını bile bildirmiştir.

Bu vaziyete göre böyle acele müdavatı icab ettiren hasta, kat'iyyen reddedilmez, fakir ise, ilmübaheri sonradan istenir. Bu yolda bakımsız ve tedavisiz kaldığından dolayı şimdiye kadar müdürlüğümüze şikâyet vaki olmamıştır. Diğer taraftan fakirlerin muayeneleri Belediye şubelerinde de Belediye doktorları tarafından yapılmaktadır. Reçetelerini yaptıramıyacak kadar fakir olanların reçeteleri de yaptırılmıştır. Son üç ay içerisinde 11 Belediye şubesi doktorları tarafından muayene edilen ve reçeteleri yapılan hastaların sayısı 3000 den fazladır.»

Yeşilırmak taşmağa başladı

Amasya 27 (Hususî) — Bir kaç gündenberi yükselmekte olan Yeşilırmağın şiddetli bir surette taşmakta olduğu Tokaddan telgrafla bildirilmiştir. Bu haber üzerine halk telâşa düşmüş, ırmak kenarındaki evler ve mağazaların tahliyesine başlanmıştır. Vilâyet icab eden tedbirleri almıştır. Kızılcakayası, Karaşenir, Karaköprü köyleri Orman ve Yazı bağları tamamen sular altındadır.

« CUMHURİYET » İN EDEBÎ ROMANI: 69

Yazan: Peride Celâl

Belki çocukça düşünceler. Fakat bana öyle geliyor ki beni en iyi müdafaa edecek insan odur. Bu cinayetten sonra üzerime açılacak olan ağızları ancak o kapatabilir, beni o koruyabilirdi.

Bu garib gece ziyaretçisini öldürdükten sonra ruhumda müthiş bir değişiklik olmuştu. Henüz kendimi tahlilden âcizdim. Kanamakta olan bir yaraya dokunmaktan korkar gibi idim. Beni belki kimse itham edemiyecekti. Halbuki ben bu ölümün ağır mes'uliyetini kuvvetle hissediyor ve kendime karşı nefret ve hiddetle dolup taşıyordum.

Kendimi mevcudiyetimden utanacak kadar aşağılaşmış buluyordum. Allahın bütün lânetleri üzerime çökmüş gibi idi ve bu beni bunaltıyordu.

Eğer Rıza yanımda olsaydı... Evet o olsaydı... Ancak ondan teselli umabilirdim... O sevdiğim, inandığım adamdı. Ancak onun geniş göğsü üzerinde ağlayabilir, onun kuvvetine sığınabilir, imdad ve teselli arar, ve belki biraz ferahlardım. O her şeye muktedirdi. Beni kurtarmıya, hattâ öyle geliyordu ki şu yataktaki zavallı ihtiyarı kurtarmaya, canlandırmaya bile muktedirdi.

Evet ninemin yatağının ucuna ilişmiş, vücudüm dimdik, başım ateşler içinde gene saatlerce onu düşündüm. Varlığı karanlıklar içinde uzak bir ışığa benziyordu. O ışığa yaklaştığım anda bütün felâketlerden kurtulacağıma bir anda bu korkunc rüyadan silkinerek hayata yeniden doğacağıma inanıyordum. Ne yazık ki bu ışığa varmak imkânsızdı. O hep öyle uzakta, çok uzaklarda, yanıp titreyecek ve ben hiç bir zaman ona kavuşmıya muktedir olamıyacaktım...

Öğleye doğru Azmi Bey ve diğer memurlar gittiler. Fakat bu sefer ev akrabalarla doldu. Nereden duymuş, işitmişlerdi bilmiyorum. Dayım, teyzem, Cemal, hepsi geldiler. Akşam gazeteleri isim ve adres vermiyerek vak'adan kısaca bahsettiler.

Evin içi kalabalıklaşmıştı. Salonu kapatmalarını, oraya kimsenin girmemesini söyledim. Çünkü bu kapıdan her girişimde o siyah sakallı, ateş bakışlı adamı elinde kızıl vazo ve silâhı ile sanki görüyordum. Vurulduğu zaman vücudünün geriye sıçrayışı, yüzünün aldığı korkunc hal hayalimde canlanıyor, başım dönmeye başlıyordu.

Misafirleri yukarı, babamın bürosuna aldım.

Hepsi bana bir şey soruyordu. Bilhassa teyzem «Nasıl oldu?» «Korkmadın mı?» «Kimmiş bu adam?» «Kızıl vazoyu mu çalmaya gelmiş?» gibi sualler yağdırıyor, dayım ortada dolaşarak:

«Vah vah ninen o hali görmemeliydi. Fena oldu. Kadıncağız pek sarsılmış belli» gibi sözler söylüyordu. Ben hiç birine cevab verecek halde değildim. Hüseyin onlara pek sarsılmış olduğumu, bana fazla bir şey sormamalarını söyledi. Ve odama çıkmamı tavsiye etti.

Odama çıktım. Hüseyin arkamdan geldi. Kendisinin hasta ve misafirlerle meşgul olacağını, benim biraz dinlenmemi söyledi. Elile yatırdı. Üzerimi örttü, gitti.

Yatağımda üşüyerek asabî titremeler içinde örtülere sarılıp kaldım. Geceyi, o müthiş vak'ayı düşünüyordum. Titremem artıyor, kalbimse deli gibi atıyordu. Sonra kendimi teskine çalıştım. Nihayet onu öldürmeye mecburdum, diye, düşünüyordum. Eğer daha evvel ben ateş etmesem o beni öldürecekti. Hayır, belki de öldüremiyecekti. Çünkü Hamdi ağa daha evvel atılıp silâhı elinden düşürmüştü. Fakat bütün bunlar bir an içinde geçmemiş miydi? Ben daha evvel ateş etmiş bulunuyordum. Kendimi korumak, yalnız kendimi korumak için mi?

Birdenbire örtüleri atarak ayağa kalktım ve odamın içinde dolaşmaya başladım. Evet ne kin, ne intikam, bu sebeblerden hiç biri onu öldürmeme asıl olmamıştı. Babamın katili ile karşı karşıya bulunduğumu hissederek kin, nefretle sarsılmıştım. Fakat tetiği o zaman çekmemiştim. Bu aklıma gelmemişti. Ancak onun ateş etmek üzere olduğunu gördüğüm zaman daha evvel davranmış, hayatımı korumak için ateş etmiştim. Onun o kıvrılışını, yere yuvarlanışını gördüğüm zaman nasıl dehşete düştüğümü, nasıl pişman olduğumu, hattâ acıdığımı hatırlıyorum.

Yüksek sesle:

— Bende suç yok, diye, söylendim. Hayır onu öldürmek istemiyordum. Evet öldürmek istemiyordum.

Babamın ölümünden sonra ilk zamanlar içimde duyduğum kin ve nefreti nineme söylediğim sözleri hatırladım. «Onun intikamını alacağım» demiştim. Şimdi bunun ne çocukça bir iddia olduğunu anlıyordum. O sözü söylediğim dakikada bile böyle bir cinayeti düşünmüş değildim.

(Arkası var)

Hadiseler Arasında FELEK

Bir gönülde iki sevda...

Olamaz!

Psikolocya, fiziyolocya, sosyolocya hatta astrolocya uleması bir araya gelip meşverek etseler, dünya ilmile ahiret bilgisini birbirine haltedip macun eyleseler, gene bir gönüle iki sevda sokamazlar. Çünkü gönül denilen şey ne rütbe geniş olursa olsun ve sevda denilen ne mertebe küçük bulunursa bulunsun ancak bir tanesini istiab edebilir.

Üstadımız hakim Arastatalis'den beri tutuşan bütün gönüllerde ancak bir tek sevda ateşi parlayabilmiştir.

Bütün ebedi âşıkların destan ve menkıbeleri bunu gösterir ki; bir gönüle iki sevda gireceğini sanmak saffet, gaflet hatta -sözüm meclisten irak- hamakat olur.

Afrodit'in âşıklarına bakıp da bu aşiftenin gönlüne hakikî sevda girmiş sanmayın! Sadece koynuna sevdazedeleri girmiştir. Kleopatra bir defa Mark Antuvan'ı sevmiş, Mecnun, Leylâyı gönlüne hapsetmiş, Ferhad Şirinin sevdasına gönlünü mezar eylemiştir.

Dualarımızda «âşıkan» diye topyekûn andığımız bağrıyanıkların hiçbirisinde iki sevdalı gönüle rasgelemezsiniz.

Çünkü efendim! Bu bir garib hikmettir, sevda bir ateştir. Tekbaşına olursa yanar, iki sevda birleşince biri ötekini söndürür.

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde batı padişahının üç kızı varmış.

Gün batısının bütün ülkelerini zaptetmiş olan bu padişah eline geçirdiği memleketleri bu üç kızına taksim ettikten sonra gözlerini dünya keşmekeşine yummuş.

Bu üç kızdan birisi en batıda bir adaya çekilmiş, ikincisi cenub sahillerinde ılık ve çiçekli bir ülkeye konmuş, üçüncüsü de merkez diyarını tercih etmiş. Masalı nakleden râvi bu kızların adını söylemiyor ama biz birinciye Selâmet, ikinciye Melâmet, üçüncüye Alâmet diyelim de birbirine karışmasın.

Bu kızların hükümran oldukları kıtanın doğusunda mütevazı fakat kahraman, çiftçilikle geçinir, kimseye muhtac olmaz ve kimseye zararı dokunmaz yakışıklı bir delikanlı yaşarmış. Onun da adına Çetin diyelim.

Bu üç batılı kız nasıl olmuş bilinmez Çetine âşık olmuşlar. Dedesinden beri aşiftelerin masallarını dinlemiş, rasgeiene gönül verenlerin nasıl perişan olduklarını tââ beşikte öğrenmiş olan Çetin buna aldırış etmemiş. İşi oluruna bağlamış. Lâkin sevdazedelerin âşıkane mülâzimetleri arttıkça huzuru kaçtığını gördüğü için nihayet günün birinde bu üç kızdan birini tercih etmek zamanı geleceğini hissederek onların ahvalini tetkike koyulmuş. Görmüş ki; ılık deniz kenarındaki şirin, artist kız hercaimeşreb ve havaidir. Başından büyük hesabsız işlere girip elinde, avcundakini heder eder. Âşıkdaşlık edenlerin başını belâya sokar. Onu bir kalem çizmiş.

Merkez ülkesindeki kız güzeldir, boylu boslu ve lepiska saçlıdır. Lâkin azametinden yanına varılmaz ve her kiminle flört yaptıysa onu sevdasile boğmuş, mal ve menalini yemiş, nam ve nişanını silmiştir. Böyle tahammül yakan ve hanüman yıkan sevda da eksik olsun diyen Çetin gözünü Selâmete çevirmiş ve onun sevdasını öteki hemşirelerine tercih etmiş. Her masal gibi bunu da şöyle bitiriyorlar...

Onlar ermiş muradına, biz çıkalım tahtaboşuna!

Bir gönülde iki sevda olamaz.

Pirimiz üstadımız, büyük filozofumuz ve nükte âleminin eşsiz pehlivanı Hoca Nasreddin Efendi (Hak rahmet eyleye) dahi bu fikirdedir.

Rivayet ederler ki, bir gün Hoca merhum iki karısile bir kayığa binip bir su geçmekte iken, fırtına zuhur ederek tekneyi sarsmaya başlamış. Bu esnada kıskanclık hislerini bir türlü bırakmıyan Hocanın eski karısı sormuş:

— Efendi! Cenabı Hak muhafaza etsin! Ya bu kayık devrilir de hepimiz göle dökülürsek sen beni mi kurtarırsın? Yoksa yeni ortağımı mı?

Hoca bir müddet düşündükten sonra eski karısına:

— Yahu! Sen yüzme bilirsin değil mi? cevabını vermiş.

B. FELEK

Bursada paraşüt kulesi yapılacak

Bursa (Hususî) — Bursa gençlerinin havacılığa karşı gösterdikleri büyük alâkayı gözönünde tutan Hava Kurumumuz şehrimizde bir paraşüt kulesi yaptırmak üzere teşebbüsata girişmiştir. Filhakika böyle bir paraşüt kulesi hem tarihî kıymeti haiz abideler gibi Bursanın ayrı bir ziyneti olacak, hem de Bursa gençliğinin hava ordusuna intisabını daha ziyade teşvik edecektir. Paraşüt kulesi ayni zamanda Bursa halkının Hava Kurumuna bağlılığının bir nişanesi olacaktır.

Bir cesed bulundu

Kocamustafapaşada Sünbülefendi dergâhı yanında bahçivanlık eden Talâtın, o civarda cesedi bulunmuştur. Bahçivanın başından yaralı olarak öldüğü görülmüştür. Bu yaranın balta gibi bir kesici aletle açıldığı sanılmaktadır. Adliye hekimi Hikmet Tümer, cesedi Morga kaldırtmıştır. Zabıta ve Müddeiumumilik, tahkikat yapmaktadır.

Doktor Âkıl Muhtarın konferansı

Profesör Âkil Muhtar Özden dün saat 18 de Eminönü Halkevinde (ahlâkın fennî esasları) mevzulu çok istifadeli bir konferans vermiştir. Konferansta bir çok Üniversite talebesi ve kalabalık bir halk kütlesi bulunmuştur.

Ankara ziyaretinden intıbalar

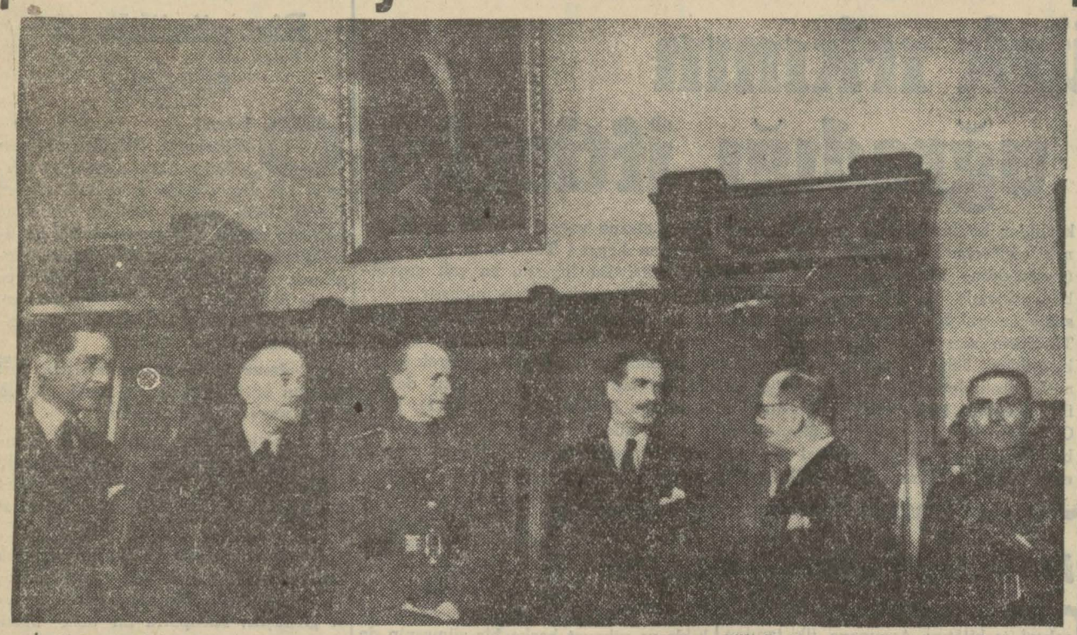

İngiltere Hariciye Nazırı M. Anthony Eden, Hariciye Vekâletini ziyaretinde Şükrü Saracoğlu ile bir arada

Muhterem misafirimiz Edenin sempatik bir pozu: Selâm kıt'ası kumandanının elini sıkarken, kahraman Türk askerine sevgi ile gülümsüyor

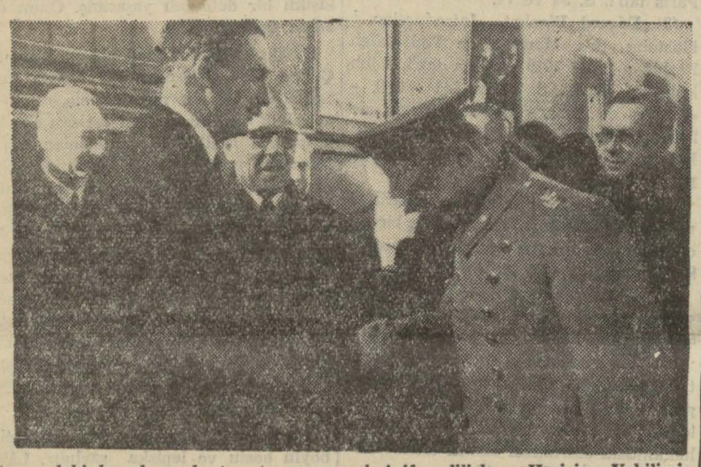

İstasyondaki karşılaşmada tanıştırma merasimi ifa edilirken: Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, Erkânıharbiye ikinci reisimiz Orgeneral Asım Gündüzü M. Eden'e takdim ediyor

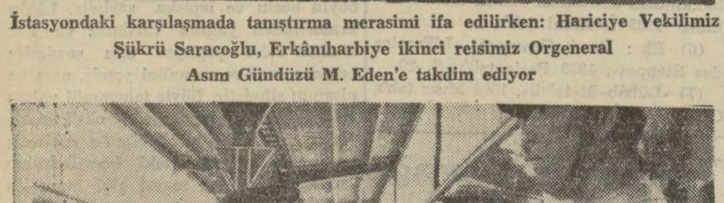

Ankarada geniş bir alâka ve samimî bir sempati ile karşılanan müttefik ve dost Büyük Britanya Hariciye Nazırı Ekselâns Anthony Eden, Hariciye Vekilimizle beraber selâm müfrezesinin önünden geçerek istasyondan çıkıyor

Muhterem misafirlerimiz M. Eden, İngiltere İmparatorluk Genelkurmay Başkanı General Sir Arthur Dill, Hariciye Vekilimiz ve Genelkurmay ikinci reisimiz Orgeneral Asım Gündüz ve diğer zevatla birlikte Ankara istasyonunda milli marşları dinlerlerken

İki dost memleket Hariciye Nazırının Ankara istasyonunda ilk telâkisi

M. Eden'in ziyareti

Kahire'de General Wavell ile görüştükten sonra kat'ileşti

Londra 27 (a.a.) — Eden'in evvelki güne kadar gizli tutulmuş olan Ankara seyahati, resmî İngiliz mahfillerinin azamî ihtiyatkârlığının hiçbir sağlam temele istinad ettirmeğe müsaade vermediği bir çok tahminlere mevzu teşkil eylemektedir. Salâhiyettar sözcüler, müzakerelerin müşterek menfaatleri alâkadar eden meseleler üzerinde olacağı müphem formülünü ileri sürmekle iktifa etmekte, bu ise İngiliz Hariciye Nazırının bu ziyaretinin uyandırdığı umumî alâkayı tatmin edecek mahiyette değildir.

Nasıl son günlerde Eden'in Ankaraya gitmek niyetinde bulunup bulunmadığını öğrenmek kabil olmamışsa, bugün de Eden'in bilâhare Atinaya gideceği hakkındaki şayialar üzerinde bir teyid elde etmek mümkün olmamıştır.

Eden'in ziyaretinin hedefi, yeni bir anlaşma akdi midir? Maksad, Balkanlara karşı Alman tehdidinin icab ettirdiği askerî tedbirler mi almaktır? Bütün bu ihtimaller, mümkündür. Fakat Londra mahfillerinin ketumiyeti Edenin seyahatini öyle bir esrar perdesile örtmektedir ki bu esrarı ancak hâdiseler kaldırabilecektir.

Bazı müşahidlere göre, Ankaraya kadar gitmek niyeti, daha Londradan hareket ederken Eden'in zihninde mevcuddu. Diğer bazı müşahidlere göre, bu hususiaki karar, ancak General Wavell ile yapılan görüşmelerden sonra alınmıştır. Diğer bazılarına göre ise, bu ziyaret umumî Balkan vaziyetinden gayri mucib hiçbir sebeb olmaksızın, son dakikada düşünülmüştür.

Her ne olursa olsun, malûmatın gayrisarih bulunmasına rağmen, öyle sanılıyor ki, Eden'in seyahatinin hâdiselerin seyri üzerinde büyük bir tesiri olacaktır.

MUSİKİ

Konservatuar orkestrasının ikinci konseri

Sekiz on sene evvelleri, garb musikisine karşı halkımızın alâkası henüz genişlemediği sıralarda, san'atkârlarımız İstanbulda sık sık konserler verir, musiki duygusunu mümkün olduğu kadar yaymaya çalışırlardı. Onların yorulmak bilmez mesaisi yavaş yavaş semere vermekte gecikmedi. Seneden seneye konserlere devam edenlerin sayısı gittikçe arttı. Bugün temiz musiki dinlemek İstanbul için bir ihtiyac halini almıştır. Fakat, ne yazık ki bu ihtiyac karşısında senelik konserler artacak yerde azalıyor ve netice itibarile halk tatmin edilmemiş oluyor. Geçen akşam Fransız tiyatrosuna akın eden kalabalığın bir kısmı geri dönmek mecburiyetinde kaldı. İçeri girmeğe muvaffak olanlar da senenin ikinci (ne çok değil mi!) orkestra konserini dinliyorlardı.

Bu faaliyet azlığının sebeblerini konservatuvarı idare edenlerde aramıyalım. Oradaki arkadaşların hemen hepsi vazife ve mesleklerine âşık, çalışkan adamlardır. Kabahat, daha ziyade, kültür ve san'at bakımından İstanbulun ihtiyaclarını benimsemiyenlerde olsa gerektir. Her ne ise... Daha iyi günlerde bu ihmallerin de düzeleceğini ümid ederek ben şimdi konservatuvar orkestrasının ikinci konserine dair küçük tenkidimi yapayım:

Konser, yaylı sazlar orkestrası için bestelenmiş eserlerden ibaretti. Ayrıca, kıymetli san'atkârımız Vahdet Nuri yaylı sazlar orkestrasının refakatile İtalyan ve Alman bestekârlarından muhtelif parçalar teganni etti.

Program, kronolojik sıraya ve mekteb yakınlıklarına dikkat edilerek çok güzel tanzim olunmuştu. Händel üzerinde büyük tesirleri görülen ve ondan evvelki devrenin en büyük kıymetlerinden biri sayılan Henry Purcell'in Pavane ue Chaconne'ın, Cemal Reşidin anlayışlı idaresi altında, klâsik ölçülere riayet edilerek ve eserin bütün ruhunu dinleyiciye sindirerek icra edildi. Bach'ın Brandenburg Konçertosunu, muntazam çalışmıyan, profesyonel olmıyan, derme çatma bir orkestra ile çalmak cidden bir cesaret meselesidir. Fakat Cemal Reşid bu cesareti göstermese idi zannederim daha iyi olurdu. Çünkü yaylı sazlar edebiyatının en güç eserlerinden biri olan bu Konçerto umumiyetle iyi ifade edilemedi. Aksayan tempolar, solo çalan sazlar arasındaki ferdî hatalar, Cemal Reşidin yüksek kabiliyetine rağmen eserin haşmetine lâyık bir interpretationdan bizi mahrum bıraktı.

Mozart'ın *Kleine Nachtmusiği*, andantedeki müfrit expressionları hesaba katmazsak çok temiz ve güzel çalındı. Yalnız solistlere bırakılan menuetin triosundaki rikkat, son mouvement'daki saf neş'e nuance'ları, Cemal Residin sihirli değneğinden çıkan şerarelerle pırıldayarak aktılar.

Albert Roussel'den seçilen Sinfonietta, son parça olarak çok iyi idi. Contrepoint tekniğini modern musikiye aşılayan büyük Fransız üstadı Cemal Reşidin şahsında kendisini en iyi ifade eden san'atkârlardan birini bulmuştu.

Vahdet Nuri, bize dinlettiği eserlerle hepimizin takdir ve hayranlığını kazandı. İnce bir musiki anlayışına ve kuvvetli bir ifade kabiliyetine malik olan bu san'atkâr, opera için belki biraz küçük, fakat özü itibarile tatlı ve hassas sesile salonu teshir etti.

N.

Cumhuriyet Halk sütunu

Üsküdar tramvayları

Hüviyeti bizde mahfuz bir karimiz yazıyor:

«Geçen gün fazla lodos vardı. Kadıköyüne Üsküdar yolile gitmek istedim. Saat on dörtte Köprüden kalkan vapura bindim. On dördü yirmi geçe Üsküdara vardık. Fakat orada açıkta rüzgâr altında tam yirmi beş dakika Kadıköyüne gidecek yolcular tramvayı, daha doğrusu tramvayı değil, vatmanla bilet çiyi bekledik. Çünkü araba hazırdı. Lâkin onu götürecek kimse yoktu. Üsküdara her vapur gelişinde Kadıköy cihetine bir tramvay hareket ettirmek ve bunların vatman ve biletçilerini vakit ve zamanile tedarik etmek icab etmez mi? Üsküdar tramvaylarının kâr etmeğe başladığı hakkında beyanatta bulunan umum müdürden seyrüsefer lerin intizamını temin etmesini rica ederim.»

Ordu Vali ve Maarif müdürüne teşekkür

Ordu Vilâyetine tâbi kaza ve nahiye mekteblerindeki öğretmenlerden bir çoğunun imzasile aldığımız bir mektubda zam gören öğretmenlerin zamlarının hemen verilmesini temin eden Ordu Valisi ile Maarif müdürüne alenen teşekkür edilmektedir.

Vanda Cahid Oğuz ve Fuad Oğuza

Mekteblerin yaz tatilinden sonra Maarif Vekâleti mekteblere alınacak parasız ve yatılı talebeler için bir müsabaka açmaktadır. Bu müsabakalara girmek üzere bulunduğunuz vilâyet maarif müdürlüğüne zamanında müracaatte bulunmanızı tavsiye ederiz.

Otomatik telefonlar

Bir karimiz yazıyor:

«Geçen gün Köprünün Kadıköy iskelesindeki otomatik telefon kulubesine girip telefon etmek istedim. Baktım içeride bir zat vardı. Konuşuyor zannile uzun müddet bekledim. On dakika dışarıya çıkmadı. Tekrar kapıyı açınca «affedersiniz!» itizarile fırladı. Meğer soğuktan korunmak için oraya girmiş. Halkımızın vatandaşlarının işlerine mâni olacak şekilde hareket etmemeleri lâzım geldiği gibi iskele memurlarının da arasıra bu gibi yerleri kontrol etmeleri icab etmez mi?»

SERBEST SÜTUN:

Ticaret Vekâletinden bir dilek

Bu sene Ege mıntakasının tütün satışları, Ticaret Vekâletinin fiilî müdahalesi sayesinde muvaffakiyetle neticelendiğini ve fiatların normal bir seyir takib ettiğini ve hattâ geçen seneki satışlara nazaran yüzde yirmi nispetinde bir tezayüd bile gösterdiğini memnuniyetle haber alıyoruz.

Tütün meslesinin ehemmiyetini bütün şümulile gözönünde tutan hükûmetimiz, muhtelif ve mütekabil menfaatlerin karşılaştığı ve çarpıştığı İzmir tütün piyasasında, evvelâ ekici ve müstahsilin hukukunu muhafaza etmek ve sonra da satışlara bir istikamet ve inkişaf verdirmek için iktısadî ve ticarî tedbirleri almakta hiç tereddüd etmemiş ve kendi hissesine düşen fedakârlıkların hiç birini esirgememiştir.

Her bakımdan, maddî ve manevî çok büyük bir kıymet ifade eden bu muzaheret ve muavenet Ege tütün müstahsillerini ihya etmiş ve sevindirmiştir.

Son günlerde Samsun havalisile Bursada da tütün piyasaları açıldı. Ufak bazı satış yapıldı, fakat daha bir netice alınmadı.

Ege tütün piyasasının en büyük hususiyeti piyasanın bir hafta zarfında açılıp kapanması ve tütünlerin yıldırım sür'atile satılmasıdır. Halbuki diğer mıntakaların satışları, başlangıcdan itibaren bazan haftalar ve aylarc devm ettiği için bu vziyet alıcıların nef'ine ve zürraın da aleyhinedir. Tütünler ne kadar gec satılırsa müstahsil o nispette sıkıntı çeker. Bugün piyasada resmî teşekküller müstesna olmak üzere üç büyük alıcı göze çarpmaktadır ki onlar da, Amerikalılar, Almanlar ve İngilizlerdir. Amerikalılarla Almanların teşkilâtları olduğu ve İngilizler hesabına mubayaayı da yalnız bir firma yaptığı için merkezî Avrupa ile şimal memleketleri ve Mısır için, kendi hesabına tütün mubayaa eden serbest tütün tüccarları piyasaya iştirak etmekte tereddüd ediyorlar. Halbuki alıcı ne kadar çok olursa piyasa o nipette hareltenir ve fiatlar da o nispette yükselir ve nihayet normal hale gelir.

Halbuki büyük alıcıların âdeti, evvelâ bir miktar tütün almak ve ondan sonra (kayme) lerini düşürmek için fırsat kollamaktır. Hali vakti yerinde olan müstahsil bu gibi oyunlara kulak vermezler, fakat alıcıların bu istiğnalarından tereddüde düşenlerle para muzayekası çekenler fazla bekliyemezler ve tütünlerini ucuz pahalı demeden satmaktan kendilerini menedemezler.

Geçen sene Bafralıların ellerinde bir kaç yüz bin kilo satılmamış tütün kaldığı için Ticaret Vekâletine müracaat etmişler, Vekâletin muavenetini istemişlerdi. Vekâlet, derhal Yerli Ürünler Şirketini göndererek bu malları satın aldırmıştı. Bu sene böyle bir korku da mevzuu bahs olabilir.

Ege mıntakasında fiilî müdahalesini esirgemiyen Ticaret Vekâleti, Marmara ve Karadeniz havzası tütün müstahsillerine de ayni şekilde muavenet ve muzaherette bulunacağını ve spekülâsyona kat'iyyen meydan verdirmiyeceğini ilân ederse hem fiat kırmak gibi teşebbüslere meydan vermemiş ve hem de zürraı sevindirmiş olur. Bu himmeti Ticaret Vekilimizden bekleriz.

İ. Z.

Teşekkür

Annemizin ölümü dolayısile acımıza iştiraklerini, bizzat cenaze merasiminde bulunmak veya mektub ve telgrafla bildirmek suretile izhar lûtfunda bulunan muhterem dost ve tanıdıklara borclu bulunduğumuz yürekten teşekkürlerimizi ayrı ayrı iblâğa teessürlerimiz mâni bulunduğundan sayın gazetenizin bu hususa tavassutunu dilerim.

Sümer Bank Bursa Merinos fabrikası müdürü Durmuş Erginsoy

***

Refikamın duçar olduğu zatülcemp hastalığından hazakat ve ihtimamile kısa bir zamanda tedavi ile hayatını kurtaran Fatih Fevzipaşa caddesinde dahiliye mütehassısı binbaşı Dr. Amil Sidale aleni şükran ve minnetlerimi sunarım.

Yeşildirek Hoca Han No. 18 barsak taciri Abdülkadir Özalan

ŞEHİR TİYATROSU

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

MEŞALELER

Yazan: Henry Bataille

***

Beyoğlu İstiklâl caddesi

KOMEDİ KISMINDA

Bu akşam saat 20.30 da

KİRALIK ODALAR

RADYO

Bu günkü pro

8,00	Program	18,03	
8,03	Haberler	18,30	
8,18	Müzik (Pl.)	19,30	
8,45	Yemek listesi	19,45	
★		20,15	
12,30	Program	20,45	
12,33	Şarkılar	21,30	
12,50	Haberler	21,45	
13,05	Şarkılar	22,30	
13,20	Müzik (Pl.)	22,45	
★		23,00	
18,00	Program	23,30	

Mevlid

Salihatı nisvandan m... mine Özgülin ruhuna ... üzere 1 mart 941 cuma Üsküdarda Doğancılar öğle namazını müteakib kutulacaktır.

Arzu edenlerin teşrifi... nur.

Oğulları: Deniz Bnb. O... kurmay Yzb. İhsan O... Zat İş. memur. Cahid ... Zatiye Ana...

Vefat

Kavalalı Bay Hacı A... Samsun Umumi Vilâyet... zasından Hüseyin Feh... 25/2/941 tarihinde Sam... etmiştir. Beyanî tazi...

Şehzadebaşı TURAN sinemasında

FATMA RÜŞDİ'nin temsil ettiği büyük facia filmi

1 - SAADET YUVA

TÜRKÇE SÖZLÜ — ARABCA ŞARKILI

2 - ORMAN ZEBANİLE

GEORGE O'BRİEN büyük sergüzeşt filmi. Ayrıca: Renkli M...

Yarın akşam: San'atkâr N A Ş İ D ve arkadaşları:

UNUTULAN BABA — Komedi 3 perde

DEANNA DURBIN'in parlak... devam ettiren yeni sinema... GRACE MOORE ve JEANET... DONALDin seslerile rekabet ... tif ve ruhnüvaz bir sese malik...

GLORIA J...

Diğer birçok büyük yıl... beraber çevirdiği

AÇILMA... KONÇ...

Filminde İstanbulda ilk defa görünecektir.

Önümüzdeki salı akşamı gala suaresi olarak

SÜMER SİNEMASIN...

?

KANLI BALALAYK...

BEŞİKTAŞ SUAD PARK sinemasında

HURMALAR ALTINDA

CEMİLE

Türkçe sözlü ve şarkılı

CANİLER PEŞ...

CHARLİ C...

Seanslar: 2,30 dan itibaren devamlıdır.

YAKINDA:

İstanbulun meşhur

bir sineması

Sayın İstanbul halkını pek memnun edecek

BİR İNKILÂB

Yapıyor!

DİKKAT!

İNGİLTERE HARİCİYE NAZIRI BAY

ANTHONY EDEN

Memleketimizi ziyareti... Adana ve Ankarada yapılan büyük

FİLME ALINMIŞTIR

Bu müstesna film YARIN matinelerden itibaren . . . . sinemalarında propgramlarına ilâve olarak gösterilecek...

Bu akşam fevkalâde suare ile ŞARK SİNEM...

Nadir bir san'at kudretile vücude getirilen ve yeni bir deha eseri olan...

UZAKLAŞAN MELO...

Filmini takdim edecektir.

OYNIYANLAR:

Mükemmeliyete varan «Esrarengiz kadın»

BRİGİTTE HORNEY

Tam bir muvaffakiyet kazanan «A S İ L»

WİLLY BİRGEL

Meşhur Rejisör: V. TOURJANSKY'nin ...

BÜYÜK VE FECİ BİR DRAM

Numaralı yerlerinizi evvelden tedarik ediniz

TAKSİM SİNEMASI MÜDİRİYETİ

İstanbulun bütün sevenleri tarafından vaki olan umumî talebleri ve gördüğü fevkalâde rağbet

Mevsimin en büyük muvaffakiyeti ve

EMİNE RIZIK ve SÜLEYMAN NECİB'in şaheser temsilleri

Türkçe Sözlü ve SAZLI

DOKTORUN AŞ...

Aşk ve ihtiras şaheserini BİR HAFTA DAHA GÖSTERECEĞİNİ sayın müşterilerine müjdelemekle şeref duyar.

İlâveten: K A N A T L I H A Y D U D L A R

KENT TAYLOR ve ROCHELL HUDSON

tarafından oynanmış hava kahramanlarının, ölümün âşıkları ve kahramanları filmi...

2 BÜYÜK ve GÜZEL FİLM BİRDEN.

Edirne Belediye Riyasetinden:

21/2/941 tarihinde ihalei kat'iyesi icra edilecek Belediyemiz mezbahası 40 bin lira bedeli keşiflı soğuk hava deposu ve buz fabrikası tesisat kısmına talib zuhur etmemesinden alenî münakasasının 25 mart 941 salı günü saat 15 e talikine karar verilerek münakasa 30 gün müddetle uzatılmıştır. İsteklilerin teminat mektublarını ve ehliyetnamelerile 2490 numaralı kanun dairesinde Belediye Encümenine müracaatleri ve proje ve sartnameleri Edirne Belediyesinde görebilecekleri ilân olunur. (1426)

Eskişehir Belediyesinden:

Şehrin muhtelif yerlerinde yaptırılacak parke ve adi kaldırım 6/3/941 tarihine musadif perşembe günü saat on beşe kadar yirmi kapalı zarf yolile eksiltmeye konmuştur.

İşin muhammen bedeli 12061 lira 40 kuruştur.

Muvakkat teminat 904 liradır. İhale Belediye dairesinde yapılir. Belediye Mühendisliğine müracaatleri ve bedelsiz olarak nameye göre hareket eylemeleri ilân olunur.

talyan askerinin aneviyatı berbat

yah Gömlekli zabitler efrad üzerine ateş açıyorlar

na 27 (a.a.) — Atina radyosu, dün harekât hakkında aşağıdaki tafvermiştir:

pheden gelen telgraflara göre, kar detli yağmurlar, Arnavudlukta ha- daima geniş mikyasta mâni ol- dır. Yunanlılar tâli çarpışmalarda eşif kolları faaliyetinde teşebbüs tini muhafaza etmektedir. Alp cü- larına mensub bir kaç esir alın- İtalyanlar, ne karada ne de de- hiç bir teşebbüs kabiliyeti gös- emişlerdir. İngiliz ve Yunan tay- ri, muharebe mıntakasında yeni- ok faal bulunmuşlardır.

anların maneviyatı çok bozuk

na 27 (a.a.) — B. B. C.:

edilen İtalyan zabitlerinin söy- erine nazaran Arnavudluk cephe- e harbeden İtalyanların manevî tleri çok düşüktür. Siyah gömlek- zabitleri, harbetmek istemiyen üzerine ateş açtırmaktadırlar.

dan alınan harb malzemesi

yanlardan alınan ganaimden bazı- n listesi neşredilmiştir. Buna göre afif, 100 ağır top, 1500 havan topu, ok makineli ve otomatik silâh, ve malzeme ele geçmiştir.

Yunan tebliği

a 27 (a.a.) — Yunan başkuman- nın dün akşam neşredilen 123 alı tebliği:

noktalarda şiddetli olmak üzere faaliyeti kaydedilmiştir. Hava da- aryalarımız iki düşman tayyaresi müş, diğer iki düşman tayyaresi bariz hasara uğramıştır.

z hava kuvvetlerinin tebliği

a 27 (a.a.) — Yunanistandaki İn- hava kuvvetleri tarafından neşre- tebliğ:

an ordusunun faaliyeti takviye dile Tepedelen ve Fieri'nin cenu- rkisinde yapılan hava harekâtı nda dün Lücati köyü üzerine çok fakiyetli hücumlar yapılmıştır. cavirında toplu bir halde bulu- otörlü nakliye vasıtaları ve Fieri- teri kamplar üzerine tam isabet- aydedilmiştir. Fieri'de müteaddid yangınlar çıkmıştır. Burada tay- rimiz düşman umumî karargâhını r hedefleri mitralyöz ateşine tut- için çok alçaktan uçmuşlardır. relerimiz Avlonyanın iki mil açı- bir düşman gambotile bir düş- icaret vapuru kafilesine de mu - iyetle taarruz etmişler ve mitral- teşine tutmuşlardır. Tayyareleri- hepsi üslerine dönmüşlerdir.

İtalyan tebliği

a 27 (a.a.) — İtalyan orduları i karargâhının 265 numaralı teb-

an cephesinde iş'are değer mühim y yoktur.

hava şartlarına rağmen tayyare- , düşmanın gerisindeki müdafaa le münakalât yollarını bombar- etmişler ve mitralyöz ateşine lardır. Tayyarelerimizden biri miştir.

Bir İtalyan vapuru battı

rad 27 (a.a.) — Kömür yüklü bir vapuru Yugoslav sahili açık - batmıştır.

ulgaristanın işğali için

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgaristanın harb ve harb mın- haricinde kalmasını temin için et tarafından her türlü vasıta- şebbüs edilmesi lüzumu bildiril- lir.

aristanın işgale mâni olması için z vakit geçmiştir. Almanlar, her mukavemete mâni olacak tarzda ket dahilinde yerleşmişlerdir. Al- nın Bulgaristanı yeni nizama t için talebde bulunacağı zamanı tmek maksadile Bulgaristan Al- ya dış siyaseti itibarile tavizlerde nuştur. Bu tavizler ise şimdi Bul- asetini felce uğratmaktadır.

Bulgaristanın tekzibleri

a 27 (a.a.) — Röyter:

ar basın direktörü 12 bin kişi- nan kıt'alarının dün Tunayı ge- Bulgaristana girmiş olduğu hak- bazı memleketlerde neşredilen eri resmen tekzib etmiş ve bu erin tamamile asılsız olduğunu ylemiştir.

t taraftan Bulgaristanda Alman ı bulunduğu da tekzib edilmek-

Başvekilin müşavereleri

a 27 (a.a.) — B. B. C.:

Başvekil Profesör Filof, Hari- Nazırı ve Genelkurmay Başkanı ın mülâkatlarda bulunmuştur. kabine toplanacaktır.

nlar, Bulgaristanı işgal için hazırlıkları bitirmişler

ra 27 (a.a.) — Londranın resmî eri, Almanların Bulgaristanı ta- n işgal için bütün hazırlıkları lerine kanidirler.

goslavyada müdafaa hazırlıkları

ra 27 (a.a.) — Belgraddan bildi- e göre, Yugoslav genelkurmayı müdafaa tedbirlerine bütün mem- hız verilmesini emretmiştir.

şide sağ partilerin faaliyeti artmış

y 27 (a.a.) — Tass: Son zaman - Vichy'de eski müfrit sağ cenah inin faaliyeti artmıştır. Cumhu - federasyon grupunun eski reisi ouis Marn buraya gelmiştir. Bu yonun hemen bütün eski şefleri Vichy'de mühim bir siyasî rol aktadırlar.

aroque'un «Fransız sosyal terak- tisi azası mahdud olmasına rağ- üyük bir inkişaf göstermektedir. roque millî konseye dahildir. Par- u konseyde 6 azası vardır.

HARB VAZİYETİ

Libyaya gelen Alman birlikleri

Bunların küçük müfrezeler olması muhtemeldir, çünkü İngilizler denize hâkimken büyük Alman kuvvetlerinin getirilmesi pek güçtür

Libya cephesinde:

İngiliz tebliği, Libyada, motörlü bir İngiliz öncüsünün Alman olduğu tahmin edilen zırhlı otomobil keşif koluna rastgelerek onu geri çekilmeğe mecbur ettiği bildiriliyor. Böylece, Almanların Libyaya geldikleri anlaşılıyor. İtalyan ve Alman tebliğleri İngilizlerle bu temasın Elecdabiyede vukua geldiğini haber vermişlerdi. Bu mevki sırt körfezinin şark kıyısında ve Bingazinin cenubundadır. Halbuki İngiliz tebliği, musademenin Elagile yahud Elâkile garbında vuku bulduğunu bildiriyor. Burası Sırt körfezinin cenub kıyılarında ve Bingaziden 220 kilometre uzaktadır. Almanların buraya büyük kuvvetler - den ziyade, küçük müfrezeler halinde gelmiş olmaları ihtimali kuvvetlidir. Belki de İtalyan zırhlı otomobillerini ve tanklarını idare için, motörlü ve zırhlı birliklere mensub bir miktar subay ve er gelmiştir. Bunların miktarını yakında öğreniriz.

İngiltere denize hâkim oldukça, Libyaya, büyük Alman kuvvetlerinin gelmesi çok güçtür. Kaçamak suretile ara sıra gelecek vapurlarla büyük zırhlı ve motörlü birlikleri Libyaya taşımak pek uzun zaman ister. Almanların Libyaya gelmekteki hedefleri, bir taraftan İtalyan milletinin ve Libyadaki İtalyan ordusunun sıfıra inen maneviyatlarını yükseltmek, diğer taraftan da, Nil ordusunu Libyaya bağlıyarak icabında Balkanlara gitmesine mâni olmaktır. Şimdi bakalım, General Wavell ne yapacak? Generalin Almanları da, İtalyanları da Libyadan tamamile süpürmek üzere Trablusgarb istikametinde yeni bir taarruza geçmesi ihtimali vardır.

Denizlerde:

1 — İngilizler, Antalya sahillerine gayet yakın bir İtalyan deniz tayyareleri üssü olan Meis adasını zaptetmişlerdir. Bu küçük adanın zaptı 12 adaya karşı bir taarruzun başlangıcı olmak ihtimali vardır. Meis, 12 adadaki İtalyanları iyice tarassuda müsaid bir yerdir. Çünkü Rodos limanından yalnız 67 mil mesafededir. Oniki adadaki İtalyanlar, buranın bir kaç defa şiddetle bombardıman edilmesi üzerine pek hareketsiz bir hale gelmişlerdir. Sevkulceyş bakımından 12 adanın müstacelen zaptına lüzum yoksa da, Alman tayyarelerinin bu adalara bol miktarda gelerek Sicilyada olduğu gibi İngiliz münakale hatlarını tehdid etmeleri ihtimali vardır. Bu ihtimali önlemek için, 12 adadan, İtalyan hava ve deniz üslerinin bulunduğu Rodos ve Leros adalarını zaptetmek faydalı olur.

Hulasa İngiliz donanması, denize hâkimiyetinin semerelerini toplamağa başlamıştır.

2 — Almanlar, Amerika bandıralı Canadian Gruiser vapurunu batırmışlardır. Yanılmıyorsak, bu vapur, harbin başındanberi batırılan ilk Amerikan vapurudur. Amerikanın 1917 de Amerikalı yolcuları taşıyan İngiliz vapurlarının bile torpillenmesini kabul etmiyen «denizlerin serbestisi» presnpi uğruna harbe girdiği nazarı dikkate alınırsa, bu vapurun Almanlar tarafından batırılmış olmasının ehemmiyeti tezahür eder. Amerikan vapurları, harb mıntakasına girmediklerine göre, Almanların bu gemiyi nerede batırdıkları da ayrı bir meseledir. Canadian Cruiser vapurunun batırılması, Amerika infiradcılarının iddialarına ağır bir darbedir. Demek ki, Almanya, Amerika için bir tehlike olabilirmiş!

3 — Deniz hâkimiyeti, İngiliz stratejisine büyük bir hareket serbestisi ve sevkulceyşî baskın imkânı vermektedir. Bunun en son misalini, Kızıldenizde, Port-Sudan'dan Marsa Taklai'ye yapılan ihrac hareketi teşkil eder. İtalyanlarla dövüşmek ateşile yanan Hür Fransız kuvvetleri, Hattıüstüva Fransız müstemlekesinden 3500 kilometre mesafe katettikten sonra, Sudanın merkezi Hartum'a gelmişler, oradan Eritre cephesine karadan yürüyerek değil, evvelâ demiryolile Port-Sudan'a naklolunmuşlar; oradan da gemilerle Eritrenin şimalindeki Mersa Taklai'ye ihrac edilmişlerdir. İngilizler, deniz hakimiyeti sayesinde, yarın, bu kuvveti oradan alıp Eritrenin veya İngiliz ve İtalyan Somalilerinden birinin en münasib limanına, yahud sahiline, düşmanın yan ve gerilerine çıkarıvermek imkânına maliktirler. Denize ve deniz hakimiyetine dayanan bu hareket serbestisi, İngilizler için fevkalâde mühim bir fayda ve üstünlüktür. İcabında bundan şimalî Afrika ve Avrupa cephelerinde de istifade edeceklerdir. Bunun için de, ihrac yapmak istedikleri mıntakanın göklerine hâkim olacak bir hava ordusunun o mıntakaya az çok yakın hava meydanlarına tahşidi kâfidir.

Doğu Afrika cephelerinde:

Vaziyet tabiî seyrini takib etmektedir; tetkike değer mühim hareketler vuku bulmamıştır.

***

Samsunda tütün satışları

Samsun 27 (a.a.) — 17 şubatta açılan tütün piyasasına İnhisar idaresile bir çok yerli ve yabancı firmalar iştirak etmiş bulunuyorlar. Bugüne kadar geçen on gün içindeki satış 307.287 kiloyu bulmuştur. Fiatlar 80 - 143 arasındadır. Mıntakamızın bu seneki mahsulü evvelki senelere nazaran kalite bakımından çok üstündür. Piyasa hararetini muhafaza etmekte ve ekiciler vaziyetten memnun bulun - maktadır.

İngilterenin Moskova elçisi de dün geldi

M. Gripps, Yeşilköyde tayyareden inerek istikbalcilerin ellerini sıkıyor

İngilterenin Moskova büyük elçisi Sir Statford Cripps dün bir Sovyet tayyaresile şehrimize gelmiştir. Sir Crippsi' hâmil bulunan Sovyet tayyaresi dün sabah Moskovadan hareket etmiş ve öğleden sonra saat 17,45 te Yeşilköye muvasalat etmiştir. Misafir elçi, Yeşilköy tayyare istasyonunda Bakırköy kaymakamı, Yeşilköy nahiye müdürile askerî mümessiller, İngiltere sefareti erkânı tarafından karşılanmıştır.

Sir Cripps Ankarada bulunan İngiltere Hariciye Nazırı Mister Anthony Eden'le görüşmek üzere gelmiş ve dün akşamki ekspresle doğruca Ankaraya gitmiştir. Mister Eden'le görüştükten sonra İstanbula gelerek bir kaç gün kalacak ve bilâhare Moskovaya avdet edecektir.

Sefire refakat edenler

Moskova 27 (a.a.) — «D. N. B.» Moskovadaki İngiliz büyük elçisi Sir Statford Cripps bu sabah hususî bir tayyare ile İstanbula hareket etmiştir. Büyük elçilik kâtibi Russel ile Moskovadaki İngiliz hava ataşesi Hullawell büyük elçiye refakat etmektedir. Sir Starford Crippsin İstanbulda İngiliz Hariciye Nazırı Edenle Genelkurmay Başkanı General Sir John Dill'e mülâki olacağı tahmin edilmektedir.

İngiliz hava kuvvetleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

rak eden avcı tayyarelerimizden ikisi üslerine dönmemişlerdir.

Büyük bir gündüz taarruzu

Londra 27 (a.a.) — İngiliz tayyareleri, dün güpegündüz Pas-de-Calais ve Manş üzerinde ikinci bir sefer yaparak Hava işleri Nazırının İngiliz tayyrelerinin bundan böyle kılıclarını nazi etine ve kanına daha derin ve daha tahribkâr bir surette saplıyacakları suretindeki vadini yerine getirmişlerdir.

İngiliz tayyareleri, işgal altında bulunan Fransa üzerinde uçmuşlardır. Bu akın, salı günü kütle halinde yapılmış olan akını pek yakından takib etmiş olup şimdiye kadar yapılan akınların en mühimmi addedilmektedir.

İngiliz tayyareleri saatlerce havada kalmışlar ve Hitler taarruzu hazırlıklarının temerküz noktası olan Calais li - manındaki tesisatı fasılasız olarak bombardıman etmişlerdir. Bombardıman tayyarelerine Spitfires ve Hurricanes sistemlerindeki tayyareler refakat etmişlerdir. Gerek gidişi, gerek dönüşü esnasında Alman avcı tayyareleri müdahale etmeğe uğraşmamışlardır.

İngiliz pilotlarından biri, vaziyeti şu suretle hulâsa etmiştir: «Hava, tayyarelerle dolu idi. Hepsi de İngilizdi.»

500 tayyare uçarak İngiltereye geldi

Londra 27 (a.a.) — Eksperler, İngiltereye verilen tayyarelerin uçarak Britanyaya gidebilmesi için Gruenland ve İzlandada benzin almasını temin etmek üzere buralarda hava meydanları tesisini tetkik etmektedirler. Vaşingtondaki mes'ul rical tarafından yapılan beyenata nazaran şimdiye kadar 500 e yakın tayyare ile deniz tayyaresi hiç bir kazaya maruz kalmadan kendi vasıtalarile Atlas Okyanusunu geçmiştir.

Saatte 990 kilometre yapan pike tayyareleri

Buffalo - Nevyork 27 (a.a.) — Hava engereği ismi verilen yeni avcı tayyaresi, burada son günlerde yapılan bir tecrübe uçuşunda, saatte 620 mil «992 kilometre» sür'atle seyretmiştir. Bu tayyare 7000 metreden pike inmiştir. Eski pike iniş rökoru, halen modası geçmiş telâkki edilen Curtiss - Hawk 75 tayyaresi tarafından iki sene evvel elde edilmişti ve saatte 575 mildi.

Bir Alman amirali, İngiliz bombardımanı sırasında ölmüş

Londra 27 (a.a.) — Alman deniz mütehassısı Amiral Arnauld de la Merriere'in pazartesi günü bir kaza neticesinde işgal altındaki arazide öldüğü bildirilmesi münasebetile, Londrada şu cihet kaydedilmektedir ki, İngiliz kuvvetlerinin Bres'deki düşman denizaltı üssüne yaptıkları fevkalâde şiddetli taarruz da pazartesi günü vuku bulmuştur. İngiliz hava kuvvetlerine Brest'te bir düşman kruvazörünün mevcudiyeti haber verilmişti.

Yeni Amerikan zırhlıları

[Baştarafı 1 inci sahifede]

kuleler içinde topları ve üç tane de tayyareleri avrdır. Sür'atleri 27 mildir.

Gazeteler, bundan bir müddet evvel New-Jersey tezgâhlarında kırk beşer bin tonilâtoluk iki zırhlının da inşasına başlanmış olduğunu bildirmişlerdir.

Bir buçuk milyar yeni tahsisat

Vaşington 27 (a.a.) — Meb'usan meclisi maliye encümeni, ordu ve donan - maya 1 milyar 533 milyon dolar tahsisatın derhal verilmesini tavsiye etmiştir.

Guam ve Samao adalarında deniz ve hava üslerinin kurulması ve genişletilmesi tahsisatı da buna dahildir.

Amerika Filipine asker gönderiyor

Vaşington 27 (a.a.) — Harbiye Nazırı Stimson, Filipin adalarile Alaskaya yeni kıtaat gönderildiğini bildirmiştir.

Napoli'de 200 bin kişilik Alman ordusu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

daki umumî nikbinliği arttırmıştır. Nil ordusu vakit zayi etmemektedir. Bingazinin sukutundanberi geçen üç hafta zarfında bu ordunun tankları gözden geçirilerek tamir edilmiş, iaşe ve malzeme, taarruzdan evvelki miktara çıkarılmış ve kıt'alar istirahat etmiştir.

İtalyan hava kuvvetlerini saf harici eden İngiliz hava kuvvetleri şimdi tam formdadırlar. Bingazinin işgalindenberi İngiliz tayyareleri bilhassa Sicilya ile Rodos hava üslerini bombardıman etmişlerdir. Buraları Ortaşarkta yapılacak hava taarruzları için çok mühim Alman ve İtalyan üsleridir.

İngiliz tayyareleri salı günü Trablusu şiddetle bombalamışlardır.

Almanlar Nil ordusunun Libyadan ayrılmamasını istiyorlar

Londra 27 (a.a.) — Roma ve Berlin tarafından neşredilen resmî tebliğlerde pek büyütülen Alman kıt'alarının Trablusta görünmesi hâdisesi bir vakıa olarak kabul edilmekte, fakat bu hususta sarih bir malûmat verilmemektedir. Esasen Roma ve Berlin tebliğlerinde teferrüata aid noktalarda bir mübayenet te görülmektedir.

Times gazetesinin diplomatik muharriri Hitler'in General Wavel kuvvetlerini Trablusta kalmağa mecbur ederek doğrudan doğruya Yunanistanla Türkiyeyi tehdid etmek tasavvurunda bulunduğunu yazmaktadır. Türkiye ile Yunanistana tevcih edilen bu tehdid, Alman plânlarına karşı koyacak tedbirleri tetkik için Ankarada toplanan İngiliz - Türk konferansının ruhunu teşkil etmektedir.

Diplomatik muharrir, Rus politikasındaki karanlığın Türkiye için başlıca bir endişe mevzuu teşkil etmekte devam eylediğini de kaydetmektedir. Bir taraftan Sovyetlerin harbe girmeleri ihtimalinin zayıf olması, diğer taraftan imalâtı mütemadiyen artan İngiliz silâhlarının mükemmelliği Türkleri hayatlarına kasdeden tehdidlere mukavemet hususundaki niyetlerini azimkâr bir surette tekrar etmeğe sevkedecektir.»

M. Winant yolda

Amerikanın yeni Londra elçisi dün Londraya hareket etti

Nevyork 27 (a.a.) — Amerikanın yeni Londra büyük elçisi John Winant bugün Clipper tayyaresile İngiltereye hareket etmiştir.

Sefir hareketinden evvel şu beyanatta bulunmuştur:

«— İngiltereye yardım hususunda Ruzvelt'le tamamen mutabıkım. Çörçil'in sevk ve idaresinde hayranlığı celbeden bir cesaret ve mukavemet göstermiş olan İngiliz milletine yardım için elinden geleni yapmak Amerika milletine borc - dur.»

Times'in kanaati

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgar Ziraat Nazırı, Bulgar hükû - metinin gayesinin Bulgaristanı harb harici bulundurmak olduğunu beyan et - miştir. Alman işgalini kabul ettiği takdirde Bulgaristanın harb harici kalması çok güç olacak ve Bulgar hükûmeti ve milleti geçen Umumî Harbde Almanyaya iltihak ederek uğradıkları akıbet gibi bir akıbete bu seferki hareketlerinin neticesi olarak da maruz kalacaklardır.»

M. Eden, Kıbrısa da uğradı

Lefkoşa 27 (a.a.) — «Röyter» Bugün öğrenildiğine göre, Eden Türkiyeye giderken Kıbrısa kısa bir ziyarette bu - lunmuştur.

Almanya Ve Bulgaristan

[Başmakaleden devam]

gördükten sonra böyle bir istekte olmasına ihtimal bulunmıyan Bulgaristan ne yapsın? Haksız ve sebebsiz olarak tecavüze maruz kalan memleketlerin ne yapmaları lâzımsa Bulgaristan da onu yapsın denilebilir. Bulgaristanda böyle düşünenler ve böyle diyenler vardır. Fakat büyük Almanya karşısında küçük Bulgaristanın müsellâh mukavemetine bel bağlıyamıyan zayıf kalbliler de eksik değil. Bunlar da dahil oldukları halde Bulgarların yüzde doksan dokuz ekseriyeti durup dururken Bulgaristanın bir harb sahnesi yapılmasını istemiyorlar ve binaenaleyh Almanyanın Bulgaristanı ister istemez bu hale sokacak taarruzuna bütün kalblerile muarız bulunuyorlar. Bundan dolayı Bulgaristan tarihinin nadir kaydettiği büyük bir buhran geçirmektedir.

Harb dışında kalmak arzusunda çok samimî olan küçük bir memleket, büyük bir devletin başka hedeflere ulaşmak için taarruzu ihtimaline maruzdur, ve bu taarruz o küçük memleketi, kendi iflen harb etmese bile, harb sahnesi yapacaktır. Çünkü Almanyanın Bulgaristan içinden geçen kolları ve Bulgaristanın şurasında burasında mevzi alacak kuvvetleri, Almanyanın asıl hedefim dediği diğer kuvvetler tarafından hırpalanacaklardır. Netice?.. Bulgaristanın harb sahnesi olması, harbin tahriblerine uğraması.

Bu kadar mı? Bulgaristan içinden geçerek faraza Selâniğe doğru yollanmak istiyecek yabancı bir kuvvet gerilerini ve yanlarını emniyet altına almak için Bulgaristanın bellibaşlı stratejik noktalarını sıkı bir işgal ve inzıbat altına almağa lüzum görecektir. Faraza böyle bir sefer heyetinin güzergâhında olan Bulgaristanın devlet merkezi Sofya elbette Alman idaresine intikal etmek lâzım gelecektir. O halde Bulgar devlet ve hükûmeti ne olacaktır?

Bu cihetler de hesaba katıldığı zaman Bulgaristanda hüküm süren buhranın nekadar derin ve hazin olduğunu daha etraflı olarak takdir ederiz.

Muhakkak olan şudur ki kendisini kuvvetle müdafaaya bir türlü karar veremiyen Bulgaristan, memleketi gelişigüzel işgal edecek Alman kuvvetlerine karşı da bizzarure dost çehresi gösteremiyecektir. Manevî mukavemet diyebileceğimiz böyle bir vaziyet bile Almanyayı bir Balkan cephesi açmak hususunda ciddî endişe ve tereddüdlere düşürecek bir keyfiyettir. Balkanlıların bu şekilde tezahür edecek hislerindeki samimiyet bile böyle bir seferin akıbeti için bir felâket alâmeti sayılmak yerinde olur. O zaman Balkanlarda açılacak cephenin öyle 5-600 bin kişile hallolunamayıp binnetice adedi ancak milyonlarla ifade olunacak ordulara ihtiyac göstereceği şüphesizdir.

Balkanlarda böyle bir cephe açmamanın kısa yolu şudur: İtalyan - Yunan harbini kendi haline bırakmak ve hatta İtalyayı Arnavudluktan çıkarıp götürmek.

Bulgaristan böyle sebebsiz ve haksız bir tarruz ihtimalini asla hoş görmemek ve ona kolaylıkla boyun eğivermemek şartile istikbalinden emin olabilir. Balkanlar cephesini ne açanın, hatta ne de açacak olanın İngiltere olmadığı çok açık olarak işte meydandadır. Arnavudluktan İtalya taarruza geçmiş ve kısmen bir Balkanlar meselesi yaratmıştı. Şimdi Almanyanın Bulgaristan üzerinden -bu hür ve müstakil memleketi hiçe sayarak- tecavüze geçmesi ihtimali, kendisinde, Balkanlar cephesini tam açacak bir hareket tehlikesi taşımaktadır. Bu işlerin mes'uliyeti çok ağır olacağını kayıd ile iktifa ediyoruz.

YUNUS NADİ

Ankara Borsası, 27/2/941

Londra	1 Sterlin	5,24
Nevyork	100 Dolar	132,20
Cenevre	100 İsv. Frc.	31,—
Atina	100 Drahmi	0,9975
Sofya	100 Leva	1,6225
Madrid	100 Peçeta	12,9375
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokoha.	100 Yen	31,1375
Stokholm	100 İsveç K.	31,005

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani	20,05
Sıvas - Erzurum 3	19,65
1932 %2 hazine tahvili	59,—

Cenubî Somalide tutunamıyan İtalyan kıtaatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

takada, düşman askerleri memleketin geçtiğimiz bütün yerlerinde teslim olmaktadır. Daha şimdiden binlerce esir alınmıştır. Diğer bir çok esir de gelmekte devam ediyor. Bundan başka mühim miktarda her neviden harb malzemesi de kıt'alarımızın eline geçmiştir. Fevkalâde muvaffak olan bu ileri hareketin memnuniyet verici diğer bir hâdisesi ve İtalyanların bir kaç aydanberi Mercada harb esiri olarak tuttukları 200 müttefik bahriyelisinin kurtarılmasıdır.

Eritrede Kelemit de alındı

Hartum 27 (a.a.) — Eritredeki İngiliz kuvvetleri, Kerenin elli kilometre kadar şimalinde bulunan Kelemiti düşman mukavemetine maruz kalmadan işgal etmişlerdir.

Keza bir İngiliz kolu da Kelemitin 80 kilometre kadar şimalinde kâin Nafkayı işgal etmiştir.

İngiliz kuvvetleri Kelementin zaptından sonra 9 şubatta işgal ettikleri Kerene doğru şimalden ilerlemeğe başladıkları nokta olan Kareradan itibaren 320 kilometre mesafe katetmiş bulunmaktadırlar.

Eritre ve Habeşistanın diğer cephelerinde kayda değer hiç bir şey olmamıştır.

Hava harekâtı

Kahire 27 (a.a.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetlerinin resmî tebliği:

Doğu İtalyan Afrikasında ordunun bütün cephelerdeki taarruzuna muzaheret harekâtı devam etmektedir. Keren bölgesinde, kıtaat tecemmüleri ve depolar bombardıman edilmiş, iyi neticeler alınmıştır. Asabda büyük bir nakliye parkına bombalar bırakılmış, Musavva civarında da mühimmat depoları ve diğer askerî hedefler bombardıman edilmiştir. Adisababa yakınındaki Avaşda bir demiryolu köprüsü bombardıman edilmiş, tam bir isabetle köprüde ve demiryolunda hasarlar vukua getirilmiştir.

Dün büyük bir düşman filosu Malta adasına büyük mikyasta bir taarruz teşebbüsünde bulunmuştur. Kırk kadar avcının himayesinde 40 bombardıman tayyaresi Luca tayyare meydanına hücum etmiştir. Hava kuvvetlerine aid bir binada bazı hasarlar vuku bulmuşsa da hiç bir memur yaralanmış veya ölmemiştir. Düşman kuvvetinin aded itibarile çok faik olmasına rağmen, avcı tayyarelerimiz derhal hücuma geçmiş, 2 «Yunkers 87» düşürmüş ve bir kaç tayyareyi de muhtemel olarak hasara uğratmışlardır. Hava dafi bataryaları 5 «Yunkers 87» düşürmüşlerdir. Diğer bazı tayyareler o kadar hasara uğramışlardır ki üslerine dönmüş olmaları ihtimal dahilinde değildir. Alman zayiatı o derecede idi ki, akından üç saat sonra büyük bir avcı filosu refakatinde bulunan bir kızılhaç deniz tayyaresi kaybolan düşman mürettebatını aramak için adanın şimalinde bir saat kadar deniz üzerinde dolaşmıştır. Düşman avcı tayyareleri avcılarımıza hücum etmiş ve vuku bulan muharebede bir Messerschmitt ehemmiyetli surette hasara uğramıştır.

3 avcımız kayıbdır.

Diğer harekâttan bütün tayyarelerimiz salimen dönmüşlerdir.

Mogadisionun ehemmiyeti

Londra 27 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Mogadişionun zaptı etrafında mütalealar yürüten Times gazetesi bu limanın şarkî Afrikada, açık deniz gemilerinin sokulabileceği, yegâne İtalyan limanı olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Avustralyanın harb gayreti

Londra 27 (a.a.) — Avustralya Başvekili Menzies, Avustralyanın harb gayretlerinden bahsederek şimdi 400.000 kişinin mühimmat imalinde çalıştığını, bunların sene sonuna kadar 600.000 kişi olacağını söylemiş ve Trablusta gördüğü Avustralya askerlerinden son derece hoşnud olduğunu ilâve etmiştir.

İtalyan tebliği

Roma 27 (a.a.) — Tebliğ:

Refakatlerinde İtalyan ve Alman avcı tayyare filoları bulunan Alman bom - bardıman tayyare filoları, Maltanın hava limanlarına kütle halinde bir hücum yapmışlardır. Düşmanın 10 tayyaresinin yerde yanmakta olduğu görülmüştür. Bir çok düşman tayyaresi de vahim surette hasara uğramıştır. Limandaki hangarlara vesair tesisata isabetler vâki olmuştur.

Hava muharebeleri esnasında Hurricane tipinde 4 düşman tayyaresi, Al - man avcı tayyareleri ve iki düşman tayyaresi de İtalyan avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Şimalî Afrikada tayyarelerimiz, düşmanın motörlü nakliyat vasıtalarını ve kamplarını bombardıman etmişler ve mitralyöz ateşine tutmuşlardır. 25 şubat tarihinde Alman hava kuvvetlerine mensub tayyareler, Tobruk körfezi ö - nünde bir torpido muhribine büyük çapta bombalar isabetler ettirdikleri gibi motörlü nakliye vasıtalarını ve Tobruk yakınındaki topçu mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

Almanların torpil tayyarelerinden mürekkeb bir müfrezeleri, garbî Akdenizde düşmanın 5000 tonluk bir gemisini batırmışlardır.

Şarkî Afrikada Sudanda Zilmani mıntakasında harekât icra eden düşman kıtaatı, 262 numaralı tebliğde de bil - dirdiği veçhile meydanda bir çok ölü ve malzeme bırakarak Bomba'ya ricat etmişlerdir.

Somalide, kıtaatımız, üç aylık şiddetli bir mukavemetten sonra düşmanın faik kuvvetleri karşısında harb etmek suretile Mogadiscioya doğru çekilmişlerdir.

Türkoloji bahisleri

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

lir (8)! Çeneleri «dev çenesi» ne benzetilir ve bütün vücudleri «kıllarla kaplanmış» gösterilir (9)! Ne yazık ki dindaşlarımız olan Arab âlimleri, Ehl-i-Salib ordularına karşı memleketlerini müdafaa edip kendilerini rahat yaşatan Türklere hem din, hem ilim namına işte böyle safsatalar isnadından geri kalmamışlardır.

4 — Bu «yüz yirmi arşın» yahud «bir karış» boyunda, «deve çeneli», «canavar dişli», «çengel tırnaklı» muhayyel ve mevhum «Türk» tipine bir de «yamyamlık» isnad edilir! Şark hıristiyanlarının Süryanî, garb hıristiyanlığının Lâtin ve Arabların İslâm edebiyatında buna aid birçok fıkralara tesadüf edilebilir; hatta bu «yamyamlık», Türklerin hem insan eti, hem hayvan lâşesi yediklerine aid iki âdet şeklinde gösterilir! Meselâ Milâdın on ikinci asrında yaşayan Antakya Yakubî patriği (Süryanî Mikâil), meşhur vakayinamesinde bu katmerli iftirayı şöyle kaydeder (10):

«Gıdalarını tefrik ve intihab hususunda Türklerin hiç bir kaideleri yoktur; yerde sürünen bütün mahlûkları, hayvanları, vahşi canavarları, yılanları, böcekleri ve kuşları yerler; lâşeleri yerler. Yavrulayan dişilerin karnından çıkan uzvî maddeleri yerler; hatta ölmüş insanların cenazelerini bile yerler!»

Yukarıda bahsi geçen Arab müfessiri (İmâm Hâzin) de aynı eserinin aynı faslında Türk saydığı «Ye'cuc ve Me'cuc» ların **«filleri, vahşi hayvanları ve domuzları»** yediklerinden bahsettikten sonra kendi ölülerini de yediklerini anlatır ve Hicrî yedinci asrın meşhur müfessiri İranlı (Kadı Beyzâvî) de **«bunların insan yemek itiyadında oldukları»** rivayet edildiğinden dem vurur (11)! Garbın eski Yunan ve muahhar Hıristiyan-Lâtin edebiyatlarında da böyle bir takım yamyamlık isnadlarına tesadüf edilebilir. Meselâ (Herodot) un verdiği malûmata göre (12), «Mesajet» ler, yanı Aral havzasındaki İskitler gûya analarile babaları ihtiyarlayınca öldürür ve koyun etlerile beraber pişirip yerlermiş! Ortazamanların ilk asırlarında yaşayan Avrupa müellifleri de «Ye'cuc ve Me'cuc» ırkından saydıkları Türklerin yamyamlıklarından bahsetmiş ve hatta dokuzuncu asırda Macarlar ortaya çıkınca bu iftirayı onlara da teşmil emişlerdir! Macar âlimlerinden (Alexandre Eckhardt) ın dediği gibi, Amerika ve Rumanya mekteb kitablarında bu çirkin hurafeye hâlâ tesadüf edilmektedir (13)! İşin en tuhaf tarafı, Türklere yamyamlık isnad eden Ortazaman Avrupalılarının on birinci asırda ilk Ehl-i-Salib tarafından Antakya muhasara edildiği zaman, ellerine geçen Türk casuslarını kesip pişirerek büyük bir iştiha ile yemiş olduklarını bizzat kendilerinin muhtelif vesikalarında itiraf etmiş olmalarıdır (14)!..

5 — Türk ırkının uğradığı iftiraların en mühimlerinden biri de «medenî kabiliyetten mahrumiyet» ve «zekâsızlık» safsatasıdır: Gülünç sayılmaya bile deymiyen bu ahmakça safsatayı ciddî bir ifade ile ileri sürenler içinden on dokuzuncu ve hatta yirminci asır Avrupa müsteşriklerinin en mühim ve en meşhurları bile vardır: Meselâ geçen asrın maruf âlimlerinden (Girard de Rialle) işte böyle âlimlerdendir! Bu zavallı adamcağız Mongollar gibi Türkleri de sarı ırka nispet ederek hepsini birden «aşağılık» bir zümre sayar ve bunların zihinleri **«zekâsızlık derecesinde ağır ve kaba»** olduğundan dem vurur (15)! On dokuzuncu asrın bu Fransız âliminden sonra, yirminci asrın daha mühim bir Alman âlimi de aynı fikirde bulunur: Şarkî Türkistan medeniyetini Türk ırkına bir türlü yakıştırmak istemiyen (von Le Coq) da mutaassıb ve koyu bir Türk düşmanıdır; onun fikrince o parlak medeniyeti kuranlar Türk olamaz, çünkü Türkler medeniyet kuramaz! İşte bu hissî mantık, o mutaassıb âlimin:

«Ben bu medenî ırkı İranî bir asla nispet etmek ve bunlara (Sogdlular) demek taraftarıyım!»

Demesine bile sebeb olur (16)! Hatta bu kadarla da iktifa etmez: Eski Arab ve Acem şairlerinin beyazlıklarile güzelliklerini methettikleri Türklerin bile mahza beyaz ve güzel olduklarından dolayı Türk olmamaları lâzım geldiğinden, «Türk» ismi verilen bu beyaz güzellerin her halde Türkleşmiş bir takım Hind-Avrupalılardan ibaret olması icab ettiğinden ve netice olarak Mısırda güzel san'atları inkişaf ettiren (Tolun) ve (Baybars) gibi Türk hükümdarlarının da kat'iyyen «Barbar» yani «Türk» olmayıp mahza medeniliklerinden dolayı Türkleşmiş olmalarına hükmetmek zaruretinden bahseder (17)!..

***

Benim burada yalnız birkaç örneğini gösterdiğim bu gülünc iftiralara Türkler gülüp geçebilirse de Türk olmıyanlar ne güler, ne geçer! Böyle şeylerin zihinlerde daima bir tesiri kalır. Onun için bunların muhtelif dillerdeki metinleri toplayıp tercümeleri ve şerhlerile beraber kaç cild olursa olsun neşretmek, yani hepsini bilmek ve hepsinin mahiyetini bildirmek Türklüğün ve Türkçülüğün en mühim vazifesi demektir.

İsmail Hami DANİŞMEND

(8) Şihâb-üd-din Ahmed-in-Nüveyrî, «Nihayet - ül - irab fî fünun - il - edeb», Köprülü kütübhanesi, No. 1186, C. 2, S. 550.

(9) Yâkut -ül- Hamevî, «Mu'cem -ül-büldan», 1323-24 Mısır tab'ı, C. 5, S. 49.

(10) «Chronique», (Chabot) tercümesi, 1905-10 Paris tab'ı, C. 3, fasikül 2, S. 152.

(11) «Envar-üt-tenzil», 1848 Leipzig tab'ı, «Kehf» sûresi.

(12) IV, 26.

(13) «Körösi Csoma-Archivum», 1926-1932 nüshası, «La légende de l'origine troyenne des Turcs» serlevhalı etüd, S. 427.

(14) Bk.: J. F. Michaud, «Bibliothèque des Croisades», C. 2, S. 555 ve müteakıb.

(15) «Mémoire sul l'Asie centrale», 1875 Paris tab'ı, S. 82.

(16) «Exploration archéologique à Tourfan», 1910 Paris tab'ı, S. 2.

(17) Aynı eser, S. 5 - 6.

ASKERLİK İŞLERİ

Tütün ikramiyeleri

Bakırköy Askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıdlı tütün ikramiyesi alan malûl subay ve erlerle şehid yetimlerinin 941 yoklamalarına 1 mart 941 den itibaren başlanacak ve 15 nisan 941 tarihine kadar devam edecektir. Nüfus hüviyet cüzdanı, resmi sened, rapor ve ikramiye tevzi cüzdanlarile müracaat edilmesi ilân olunur.

Resim sergisi

Kadıköy Halkevinden:

Halkevi tarafından Kaymakamlık binası karşısındaki salonda Kadıköy ressamlarının eserlerinden mürekkeb bir resim sergisi açılmıştır. Sergi 10 marta kadar açıktır. Herkes gezebilir.

Kongre

Çocuk Esirgeme kurumu Arnavudköy şubesinden:

Şubemizin 1941 senesine aid umumi içtimaı 2 şubat 941 pazar günü saat on birde Arnavudköy C. H. Partisi binasında yapılacağından sayın üyelerin içtimada hazır bulunmaları rica olunur.

Gayrimenkul sahiplerinin nazarı dikkatine:

Mülkünüze bir asansör koydurmak istediğiniz takdirde, Belediye nizamatına uygun bir şekilde plân ve krokilerin tanzimi, ruhsatname istihsali veya mevcud ise asansörünüzün bakımı ve tamiratı için cihanşümul bir şöhrete malik

STİGLER

Asansörlerinin Türkiye mümessili Sultanhamam Selvili han 9/11 No. da

A. PARMA

Müessesesine müracaat etmek menfaatiniz icabıdır.

Bir telefon kâfidir. Tel: 21787

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo Aşısı

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Sirkeci

Salkımsöğüd Demirkapı

HALİL SEZER

Karyola fabrikasındaki sergiyi ziyaret ediniz.

KÂTİBE ARANIYOR

Yazıhane işlerini çevirebilecek, daktilo bilen bir kâtibeye ihtiyac vardır. Almanca veya fransızca bilmesi şarttır. Posta kutusu (560) a mektubla müracaat.

ÇOCUK HEKİMİ

Ahmed Akkoyunlu

Taksim, Talimhane Palas No. 4 Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

Satılık Apartıman

Fatih Hasan Halife mahallesi Okumuşadam sokağında 8 daireli Babadağ apartımanı satılıktır. İradı ayda 200 liradır. Taliblerin 2 numaralı dairesine müracaati.

BİÇKİ DERSLERİ

Evinde hocasız biçki ve dikiş öğrenmek isteyenler için Şükrü Canal tarafından yazılan bu eserlerin birinci cildi 2, ikinci ve üçüncü cildleri ikişer buçuk liradır. 3 cildi birden beş liradır. Taşra için satış yeri Beşiktaş Akaretler Dibek sokak 1/2 numarada Şükrü Canaldır.

Bu adrese bedeli gönderildiğinde derhal posta ile gönderilir.

İstanbul satış yeri: Ankara caddesi İnkılâb Kitabevidir.

Satılık apartıman

Kurtuluşta tramvaya nazır üç katlı, gayet sevimli bir apartıman 12000 liraya satılıktır. İradı 1050 lira. Çiftefırın tramvay istasyonu Sahin sok. 18

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5 - 5. Tel: 22398

Zayi — Askerî muamelemin kayıdlı bulunduğu nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettiğimden ve yenisini almış bulunduğundan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim.

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinde kayıdlı 325 doğumlu Şaban oğlu Ali Kemaleddin

Sahib ve Başmuharriri. YUNUS NADİ
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Taksitle satış

MARVİN 15 sene garantili İsviçre Presizyon saatleri

LUXOR Radyoları

AEG Fırın - Süpürge ve her türlü elektrik aletleri

ZET Havagazi Ocakları

OSMAN ŞAKAR ve Şkı.

Galata, Bankalar Ca. 47-59. Telefon: 41378

Beyazıt: Üniversite Cad. 28 - Kadıköy, iskele cad. 33-2

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

Açık eksiltme ilânı

7/3/941 tarihine musadif cuma günü öğleden sonra saat 15 te İstanbulda Cağaloğlunda kâin Nafıa Müdürlüğü binasında Eksiltme Komisyonu odasında (9770.04) lira keşif bedelli İstanbul - Edirne yolunda yapılacak çıkaklar inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat 733 liradır.

İsteklilerin en az bir taahhüdde (4000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair, idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatle eksiltme tarihinden 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile mezkûr gün ve saatte gelmeleri lâzımdır. (1224)

VİYANA SERGİSİ

9 - 16 MART 1941

Mümessil: K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ

MİNERVA HAN, GALTA. Tel: 40090

Yüksek Öğretmen Okulu Eksiltme Komisyonundan:

Nev'i	Miktarı	Tahmin fiatı	İlk teminat
Urfa sade yağ	2000 kilo	170 00	255 00

Yüksek Öğretmen okulunun mayıs 1941 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda miktarı, beher kilo tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı Urfa sade yağının 15/3/941 cumartesi günü saat 10 da açık eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme İstanbul Erkek lisesi yanında Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin Ticaret Odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyonda bulunmaları.

İlk teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Vefada Yüksek Öğretmen okulu idaresine müracaatleri. (1502)

İstanbul Defterdarlığından:

934 yılında Kadıköy Belvü oteli müsteciri Yorgi oğlu Dimitriye:

934 yılında Belvü otel ve kazinosu müsteciri iken bu münasebetle namınıza tarhedilen mezkûr sene vergisine aid cem'an 432 liraya vâki itirazınızda şifahî izahat talebinde bulunmuş olduğunuzdan komisyonca vâki davet tezkeresi istidanızda gösterdiğiniz adreste bulunmamanız sebebile tebliğ edilemediğinden İstanbul 3 numaralı İtraz Komisyonunun 5/2/941 gün ve 211 sayılı ara kararında mevzuu bahsedildiği veçhile ilânı tarihinden itibaren 15 gün zarfında mezkûr komisyona müracaatiniz lüzumu ilân olunur. (1500)

DOKTOR ARANIYOR

İç Anadoluda bulunan bir müessese için bir doktora ihtiyac vardır. Maaştan başka ibate, tenvir ve teshin de temin edilmektedir. Taliblerin hal tercümelerini, istedikleri maaşı bildiren fotoğraflı mektublarını (Doktor) rumuzile posta kutusu 176 No.ya göndermeleri rica olunur.

Devlet Şûrası Reisliğinden:

1 — Devlet Şûrasında münhal bulunan ikinci sınıf mülâzimlikler için 19/3/941 çarşamba günü saat 14 te Ankarada Devlet Şûrası binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

2 — İmtihana girebilmek için Hukuk veya İktısad fakülteleri veyahud Siyasal Bilgiler Okulu veya bunlara muadil olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş olan yabancı memleket fakülte ve yüksek mekteblerinden mezun olmak şarttır.

3 — İmtihana gireceklerin yaşları 30 u geçmiş olmıyacaktır.

4 — İmtihanda muvaffak olacakların memuriyete alınmaları memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şart ve vasıfları haiz bulunmalarına bağlıdır.

5 — İmtihanda muvaffak olanlara 30 lira aslî maaş verilecektir.

6 — İmtihanda muvaffak olanların başka bir müesseseye devam etmiyecekleri ve ettikleri takdirde müstâfi addolunacakları hakkında bir taahhüdname vermeleri şarttır.

7 — Müsabaka imtihanı aşağıda yazılı mevzulardan yapılacaktır.

A — Esas teşkilât hukuku,

B — Umumî surette idare hukuku ve bilhassa aşağıdaki kanunlar:
3546 sayılı Devlet Şûrası kanunu,
İdarî kaza nazariyatı,
Türkiye Cumhuriyeti teşkilâtı,
Memurin kanunu,
Memurin muhakemat kanunu ve bu işle alâkadar diğer kanunlar,
Vilâyet idaresi ve idarei umumiyei vilâyet kanunları;
Belediye kanunu,
Madenler hakkında mevzuat.

C — Maliye.

8 — İmtihana girmek isteyenler nüfus hüviyet cüzdanları ve tahsil vesikaları ve iki kıt'a vesika fotografile birlikte arzuhalle 17 mart 941 günü akşamına kadar Devlet Şûrası umumî kâtibliğine müracaat eylemeleri. (1472)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

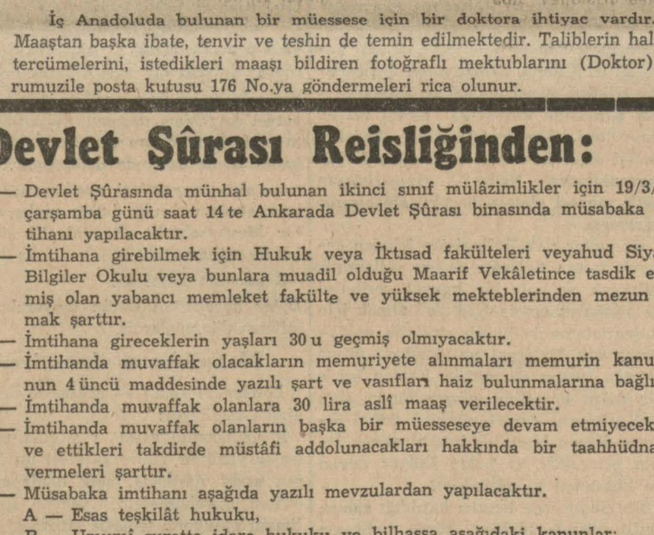

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	aded	1.000 liralık	4.000 Lira	100	aded	50 liralık	5,000 Lira
4	»	500 »	2,000 »	120	»	40 »	4.800 »
4	»	250 »	1.000 »	160	»	20 »	3.200 »
40	»	100 »	4.000 »				

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir

Kur'alar senede: 4 defa. 1 eylûl. 1 birincikânun. 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitle emlâk satışı sekiz senede % 8,5 faizle ödenir

SEMTİ	Cinsi	Maliyet kıymeti
Sütlücede Abdüsselâm Sütlüce mahallesi Abdüsselâm sokağında eski 25, 27, yeni 25 ve 27 numaralı	Arsa	50
Kadıköy Hasanpaşa mahallesinde eski Adalet, yeni Hürriyet sokağında eski 7 mü. yeni 1/1, 1/2, 8 numaralı	İki ev	2000

1 — Arttırma 19 mart 941 tarihine düşen çarşamba günü yapılacak ve 13 ten 15 e kadar devam edecektir.

İhale, arttırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 15 i nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin, geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faize tabidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul, sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binaların fotografları sandık binasındaki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir.

Emlâk almak ve satmak isteyenlere:

İstanbulun her semtinde her çeşid emlâk almak ve satmak için en kısa yol satış salonumuzu ziyarettir.

İstenildiği takdirde satılığa konan emlâk mukabilinde ne miktar borc verileceği tayin edilerek alâkadarlara bildirilir. Bunun için iki lira ücret alınır.

Teşhir ücreti: Bir liradan aşağı olmamak üzere üç ay için bin lirada on iki buçuk kuruştur. Ne satıcıdan, ne de alıcıdan başka bir ücret alınmaz. (1515)

Meşhur **SİNGER** *Saatleri*

Hiç bir zam görmeksizin eski fiatlarla satılmaktadır.

SİNGER saatinin kalitesi yüksek, mubayaa şeraiti faydalıdır.

Ceb saati kromdan arkası fantazi	22 Lira
Ceb saati çelikten arkası fantazi	28 Lira
Ceb saati kromdan arkası fantazi çok ince	25 Lira
Ceb saati gümüş arkası fantazi	30 Lira

Ucuz saatler hakiki tasarrufu temin etmez. Saatin kalitesi yüksek, mubayaa şeraiti faydalı olmalıdır.

Türkiyede evsafının yüksekliğile şöhret bulan SİNGER saatleri bütün faydaları camidir.

Çünkü: Diğer marka saatlerden ucuzdur.

Tasarrufu temin eder.

Çünkü: Hayatınızda sizi başka saate muhtac etmez.

Çünkü: On beş sene zarfında tamir parası vermezsiniz.

Bu fırsattan istifade etmek isteyen taşra müşterilerimiz bedelini posta vasıtasile peşin gönderdiklerinde posta ücreti tarafımıza aid olmak üzere saat gönderilir.

DİKKAT: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. — İstanbulda şubemiz yoktur.

SİNGER SAATLERİ Mağazası, İstanbul, Eminönü caddesi, No. 8.

Ambar inşaatı

Toprak Mahsulleri Ofisinden:

1 — Dinar istasyonunda yapılacak ambar ve idare binası ile sair işler götürü olarak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 68,377, «altmış sekiz bin üç yüz yetmiş yedi» liradır.

2 — Eksiltme 3/3/1941 tarihinde saat 15 te Ankarada Ofis binasında yapılacaktır. Eksiltme şartnameleri 5 lira mukabilinde Ofis Umum Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Muvakkat teminat miktarı «4668,85» dört bin altı yüz altmış sekiz seksen beş liradır.

4 — İsteklîler teklif evrakı meyanına, eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet bir gün evvel Ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır.

5 — Bu ambara muktazi yalnız 6 ve 8 M/M. kutrunda olmak üzere 4 ton betonarme demiri, İstanbulda Beşiktaştaki depomuzdan bedeli mukabilinde müteahhide verilecektir. (1356)

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Adana şehrine isale edilecek içme suyu tesisatının müteahhidi tarafından noksan ve natamam bırakılmış olan boru vesair malzemesi kısmen mevcud bulunan bakiye işleri aşağıdaki şerait dairesinde ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — İşin muhammen bedeli «132060» lira elli kuruştur.

3 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 660 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden veya Adana Belediyesinden alabilirler.

4 — Eksiltme 7/3/941 tarihine raslıyan cuma günü saat 16 da Adana Belediye binasında toplanacak Belediye Encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektublarını aşağıda yazılı teminat ve vesaikle birlikte 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfikan 4 üncü maddede yazılı gün ve saatte Belediye Encümenine makbuz mukabilinde tevdi edilmiş olması lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 7853 lira muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girebilmeye bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektub.

D — Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden münakasaya girmek için alacakları ehliyet vesikası.

6 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli taahhüdlü olması ve nihayet saat 15 e kadar Encümene gelmiş bulunması lâzımdır.

7 — Ehliyet vesikası verebilmek için taliblerin ya yüksek mühendis olması veya en az elli bin lira değerinde içme su tessatını muvaffakiyetle ikmal etmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine veya Adana Belediyesine müracaat etmeleri ilân olunur. (1151)

Nev'inde Yekta Fevkalâde Bir Satış

Eski ve güzel stil mobilyalar ve biblolar meraklıları, yarından sonraki pazar günü Bebekte Arslanlı konakta mevcud ve Doktor Hernried'e aid külliyetli miktarda stil (Markiteri, Akaju Masif, Biedermeyer ve sair) mobilyalarla beyaz madenî ve kristal mutfak levazımatı ve sairenin satışında bulunmalıdırlar. Bu babdaki tafsilâtı yarınki nüshamızda okuyunuz.

İnşaat ilânı

SÜMER BANK

Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

1 — Nazilli Basma fabrikası amele paviyonu tadilâtı inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 29,000 liradan ibarettir.

2 — Eksiltme evrakı 2 lira mukabilinde Sümer Bank binasında Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 11/3/941 tarihine musadif salı günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank P. İ. ve D. F. Müessesesi müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 2,175 liradır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikaları koyacaklardır.

6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank P. İ. ve D. F. Müessesesi Müdürlüğü Muhaberat Şefliğine teslim edilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınmıyacaktır.

8 — Müessese bu ihaleyi icrada serbesttir. «1056» (1393)

Denizli Sihhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğü

1 — Denizli Vilâyetinin Şamlı köyünde iskân edilmiş olan 77 mesi karar altına alınan 759 metre mikâbı gayrimamul çam ağacı kazası Hayriye Ormanından verilecektir.

2 — 759 metre mikâbı gayrimamul çam ağacından 493 metren şartnamede yazılı eb'ada göre imal edilecektir.

3 — Kerestenin katiye, imaliye, nakliye vesair ücreti olmak kerestenin beher metre mikâbına 20 lira 62 kuruş hesabile 10165 tahminî kıymet edilmiştir.

4 — Keresteler Şamlı Çiftliğinde Komisyonu mahsus tarafında nacaktır.

5 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye 10/2/941 tarihinden itib müddetle konmuştur. Teklif mektubları 3/3/941 pazartesi günü saa Denizli Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünde toplanacak ola verilecektir. Teşkil edilen Komisyon işbu teklif mektublarını saat 15 Muvakkat teminat miktarı 762 lira 32 kuruştan ibarettir.

6 — Şartname ve mukavele projelerini görmek istiyenler Der İzmir, İstanbul Sıhhat Direktörlüklerinde okuyabilecekleri ilân olun

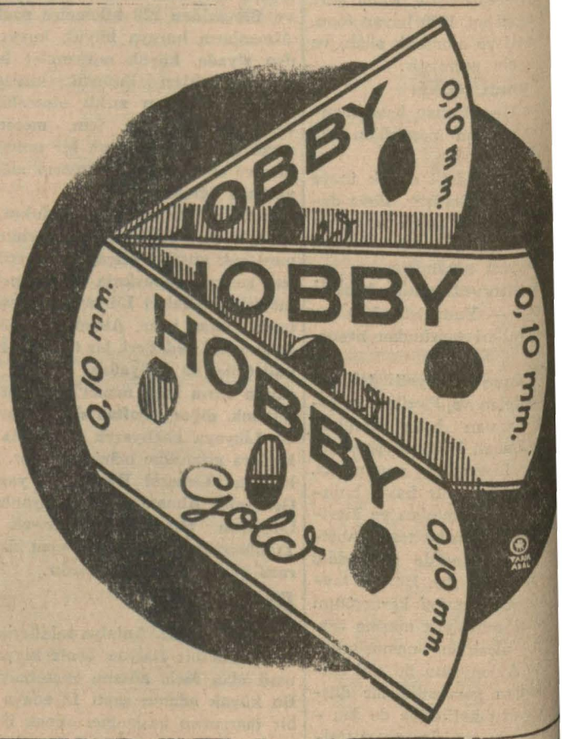

Yüksek İktısad ve Ticaret Mekte Ticaret lisesi Mezunlarına:

Mektebde tesis edilen İş Bürosuna ticarî ve malî müesseseler tar racaatler vaki olacaktır. İş isteyenlerin büroya müracaatleri.

HEMŞİRE VEYA HASTABA ARANIYOR

Ameliyat işlerinde TECRÜBELİ HEMŞİRE alınacaktır. Tem ve ev işletmeye aid olmak üzere 70 lira aylık ücret verilecektir. el yazısile tercümei hallerini ve bir aded fotoğraflarını

ŞARK KROMLARI - MADE

adresine göndermeleri ilân olunur.

Ayni işler içinde yetişmiş olan TECRÜBELİ HASTABAKICI atleri de tetkik olunacaktır.

İstanbul Fiat Murakebe Komisyonu

52 numaralı ilân:

Tip ekmeklik % 15 çavdarlı unun beher 72 kiloluk çuvalının fia olarak tespit edildiği ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Taksimde su depolarının müntehasında Belediyece yeniden aç Sarnıç sokağı ismi verilmesi uygun görüldüğüne Umumî Meclisin rihli içtimaında karar verilmiştir. İlân olunur.

İngiliz Edebiyatı Tarih

Profesör ve edib, Halide Edibin bu mühim eseri çıkmıştır. İng biyatı hakkında fikir edinmek isteyenlerle edebiyat öğretmenleri için kemmel bir eserdir. Tanesi 160 kuruş olup Ahmed Halid Kitabevind

Kuleli Askerî Lisesi Müdürlüğünden

Kuleli Askerî Lisesine girmeğe istekli olup da taşralarda şubelere da doğruca mektebe müracaat etmiş olanlardan sınıflarında dönekli bütün girme şartlarını haiz bulunan ve ayni zamanda giriş evrakın ettirmiş olan isteklilerin imtihanları yapılmak üzere 7 mart 941 cuma 9 da Kuleli Lisesinde bulunmaları ve bu tarihte mektebde bulun haklarını kaybedecekleri ilân olunur.

Eskişehir Tayyare Fabrikası Genel Direktörlüğünde Tercüman alınacak

1 — Fabrikanın teknik bürolarında çalıştırılmak üzere imtihan lizce tercümanı alınacaktır.

2 — Tercümanın ingilizcenin teknik ıstılahlarını bilmesi şarttır.

3 — İmtihan Eskişehir Hava okullarında yapılacak ve muvaffak numaralı kanun hükümlerine göre 120 liradan 210 liraya kadar aylık rilecektir.

4 — Askerliğini bitirmiş olmak şarttır.

5 — İmtihanda aynı derecede muvaffak olanlardan (Kolej) mez nan tercih edilecektir.

6 — Müracaatlerin ilk ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfı mış olması lâzımdır.

7 — İmtihanda muvaffak olan tayin muamelesi ikmal edilince iş cak ve üç senelik taahhüd senedi alınarak tavzif edilecektir. Vazi şeret günü ayrıca bildirilecektir.

8 — Taliblerin, nüfus hüviyet cüzdanı, askerlik terhis vesikası, loması, bonservis asıl veya tasdikli suretlerile mahallî Emniyet müdü tasdikli hüsnühal kâğıdı, kısa hal tercümelerini bir dilekçeye rapt Fabrikası Genel Direktörlüğüne göndermeleri.

Devlet Demiryolları işletme U. M.

Muhammen bedeli (1918) lira olan muhtelif cins ve eb'adda 15 valı ampul (24/3/1941) pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Ha Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile caktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 143 lira 85 kuruşluk muvakkat tem nunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar kom racaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmakta